

Upravništvo, Ljubljana, Kraljeva
ulica 5 - Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126
Inseratni oddelček, Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3 - Tel. 3492 in 2492
Podružnica Maribor, Aleksandrova
cesta št. 13 - Telefon št. 2455
Podružnica Celje, Kocenova ulica
št. 2 - Telefon št. 190
Računski pri post. ček zavod: Ljub-
ljana št. 11842, Praha čisto
78 190, Wien št. 105 241

JUTRO

Narodna zbirna knjižnica 25 - Din
za tiskarstvo 40 - Din

Uredništvo
Ljubljana, Kraljeva ulica 5, Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126
Maribor, Aleksandrova cesta 13, Te-
lefon št. 2440 (ponovno 2582)
Celje, Kocenova ul. 9, Telefon št. 190

Rokopisi se ne vračajo - Oglas po
tarifu

Nova stranka ustanovljena

Včeraj je bil sprejet program Jugoslovske radikalne kmetijske demokracije

Beograd, 15. decembra AA. Na današnji seji kluba narodnih poslancev, izvoljenih na državni listi predsednika vlade g. Petra Živkovića, se je razpravljalo o vprašanju ustanovitve nove enotne politične stranke. V imenu glavnega odbora kluba je funkcional poročevalac narodni poslanec dr. Slavko Sečurov, ki je obrazložil načela programa stranke. Razen njega je govorilo še več govornikov, ki so se udeležili debate, med njimi tudi predsednik vlade g. Peter Živković. Po debati je bil soglasno sprejet tale program:

Stranka se imenuje jugoslovska radikalna kmetijska demokracija. Ta predlog glavnih načel velja do kongresa stranke začasno, kongres pa se skliče, ko se izvede organizacija stranke med prebivalstvom.

Beograd, 15. decembra p. Za današnje sejo poslanskega kluba je vladalo izredno zanimanje. Navzoči so bili vsi narodni poslanci, ki so pazljivo poslušali vse govornike, zlasti pa govor predsednika Pere Živkovića. Program stranke je bil soglasno in brez diskusije sprejet. Prihodnja seja kluba je določena za jutri popoldne. Na tej seji bodo sprejeti statuti stranke. Po predpisu zakona o zborih in sestankih mora predsedništvo stranke vložiti tozadevno prijavo ministra notranjih poslov, da on odobri ustanovitve stranke.

Vse današnje in jutrišnje sklenjanje o programu, statutih in imenu stranke je po izjavah gospoda predsednika ministrskega sveta le provizori, o katerem bo končno veljavno sklenal prvi kongres stranke, ki bo najbrž prihodnje jesen.

Program

1. Stranka smatra narod Srbov, Hrvatov in Slovencev kot nacionalno celoto, eno po krvi in jeziku in po svojih čustvih, po kontinuiteti ozemlja, na katerem živi neoleno, in po skupnih življenjskih interesih narodnega obstoja, na poslednem takem pojmovanju narodnega edinstva v cilju ojačevanja narodne skupnosti za eno jugoslovskega naroda in državno misel. Stranka izključuje vse zgodovinske, plemenske, verske in pokrajinske razlike in še posebej izločitev iz mej kot razloge in podlage za politično in upravno ureditev. Stranka bo negovala in razvijala v najširših svojih zavest o edinstvu našega naroda in države, stremela, da se to edinstvo izrazi v vseh političnih, družinskih, kulturnih in gospodarskih vprašanih poboljšanje vsakega dela separatizma in democijsstva in podpirajoč javno družbeno moralo.

2. Stranka se zavzema za vso silo za celotnost naše narodne osebnosti primerno načelu narodne samopodložitve. Skušala bo, da naša država ostane zaščiteni načela Balkan balkanski narodne osebnosti pri čemer se z ene strani izključuje vmešavanje katerekoli tuje sile v balkanske zadeve, na drugi strani pa predpostavlja slovo in skupno sodelovanje z vsemi balkanskimi narodi, katerih delo bi bilo soglasno z navedenim načelom.

3. Stranka se zaveda svoje težke mednarodne položaja naše države brez prirodnih mej obkrožena z večjim številom sosedov, kakor nobena druga država v Evropi, zato mora biti naša država tembolj v vsakem trenutku pripravana na obrambo svoje neodvisnosti, svobode in celovitosti pred vsakršnimi imperialističnimi težnjami s katerekoli strani. Stranka bo glede na to skušala, da naša država ne postane vaba za razno osvobodilno vojsko, temveč to, kar mora biti, namreč glavna zaslonka miru, slova in notranjega reda na evropskem vzhodu.

Notranja politika

4. Stranka zahteva popolno zagotovitev vseh državljanov svoboda, volilni red na podlagi sorazmernosti, čistost in pravilnost volitev, ki se naj vrše na podlagi splošne enake, indirektno in tajne volilne pravice.

5. Stranka smatra, da zahtevata ureditev države in doslednost v poimovanju narodnega edinstva, da se načelo zedinjenja izvede do konca, zaradi česar zahteva, naj bo sistem enotnosti državnih in političnih oblasti ter poslov izveden stvarno ter enako na vsem državnem področju upoštevajoč obenem sodobno in za našo državo nujno potrebo, da se funkcioniranje urave pospeši z razbremenitvijo ministrstev po načelu upravne dekoncentracije. Skušala bo istočasno, da se narodu zagotovi najširši vpliv na upravo v samoupravnih enotah, osnovanih po gospodarskih razmerah in zemljepisnem položaju.

Samouprava občin, srezov in novih pokrajin je enaka za vse kraje, mora nuditi možnost razvoja posebnih narodnih energij v samoupravnih enotah, obehleženih po prirodnih socialnih in gospodarskih razmerah in tamkajšnji narodu odločevanje v vseh vprašanih družinskih in gospodarskih posebnih interesov vsakega kraja.

Stranka je nasprotna vzdrževanju in enovanju izjemnih posebnosti privilegijev, ker smatra, da ne odovarjajo demokratski ureditvi naše države.

6. Stranka naglašala da mora biti naša država demokratska in strogo ustavna močarstva z enotno parlamentarno vlado odgovorno enemu narodnemu predstavništvu.

7. Državni organi morajo biti odgovor-

ni državi in posameznikom, katerih pravice so kršene.

Popolno sodno neodvisnost smatra stranka kot podlago celotnega pravnega reda v državi in temeljno jamstvo državljanov in političnih svobod. Zato bo skušala, da se neodvisnost sodišč zavaruje pred vsakim vplivom. Stranka bo vse, da se pravica izkrija čim hitreje. Nedolžno obsojeni morajo dobiti odškodnino.

Ker so upravne oblasti in javni uslužbenci v splošnem važen element za pravilno delo državnega aparata in za pravilen razvoj naroda v vseh smereh, bo stranka zahtevala, da se javnim uslužbencem zagotovijo njihov službeni in gmojni položaj in bo skušala dobiti pri tem jamstvo za vestnost, nepristranost in njihovo sposobnost ter popolnoma odstraniti iz državne službe strankarske in politične interese.

Zato bo skušala stranka, da se zagotovi pravilno funkcioniranje urave. Pazila bo zlasti na meje in razdelitev oblasti posameznih instanc ter bo zahtevala, da se čim prej uzakoni enotna uradna nametika na podlagi disciplinarnega sodstva.

8. Stranka sprejema načelo svobode vesti in ravnopravnosti vseh ver ter zahteva, da se na podlagi tega načela zakonito skrbi za varstvo in vzdrževanje konfesionalnega mira. Zato je stranka proti zlorabi vere kot političnega sredstva in proti strankarski opredelitvi glede na versko pripadnost.

Kmetijska politika

9. Stranka upošteva v polni meri delstvo, da predstavljajo poljedelci tako po svojem številu kakor po svoji nacionalni vrednosti največji del našega naroda. Naša država je kmetijska država. Interesi države, naroda in demokracije zahtevajo, da to tudi ostane. Široke množice kmetijskih, malih posestnikov so edina sigurna in zdrava podlaga za resnično demokratsko vladavino.

Torej v interesu same države konsolidacije in dosledno po tem demokratskem pojmovanju bo stranka vodila celotno državno gospodarsko politiko pred vsem v skladu z interesi poljedelcev. Zato bo skušala, da si zagotovi vpliv na vse javne in drž. posle, ki odgovarjajo njegovemu izrednemu položaju.

Iz vseh teh višjih nacionalnih in političnih razlogov bo stranka stala na strani poljedelcev, kadarkoli bo šlo za obrambo njihovih življenjskih interesov v prepričanju, da s tem ne brani samo posebnega temveč splošni nacionalni interes. Zato bo skušala z vsemi silami, da podpre čim hitreje osnove in ureditev kmetijskih organizacij ter ustanov (kakor so kmetijske zbornice in druge avtonomne strokovne organizacije, včasih in nižje kmetijske šole, tovarni učitelji, vzorne kmetijske postaje, zadruge za skupno proizvodnjo ter prodajo poljedelskih proizvodov, kreditne zadruge itd.) na podlagi samopomoči, samouprave in zakonodaje, ter bo zahtevala izvedbo ukrepov, s katerimi se bo zagotovil čim hitrejši razvoj vasi in vsakega prebivalstva tako v kulturnem kakor premoženjskem in političnem pogledu.

V to zvrho bo zahtevala, da se predvsem zagotovijo za vsako ceno popolnoma javna varnost v vasi, da se organizira z najposrednejšim načinom pločov kmetijskega dela pred slučajnimi nesrečami, da se na vasi ustvari zdravstveni pogoji, kakršni odgovarjajo stanju sodobne znanosti, da se z organizacijo kmetijskega kredita, razvojem zadružništva in teh oblik združevanja kmetijskega dela ter kapitala zagotove poljedelcem ne samo pločovi njihovega dela, nego tudi do skrajnih mej povečajo koristi, ki jih morejo imeti od tega poljedelci, da se olajša tehnika in strokovna vzgoja poljedelcev ter ustvari možnost pripravljenosti ter izkoriščanja vseh sredstev, s katerimi se ojačuje kmetijska proizvodnja, da se odstranijo vse upravne in druge zapreke za svobodni promet kmetijskih proizvodov ter organizira in ustroji njihova prodaja ter izmena na način, da bi vsa korist od proizvodnje zares tudi ostala proizvajalcem, čeno, da se onemogoči vsaka omejitve lastniške pravice, svobodne kmetijske pobude in vsak poizkus, da se favorizira drug razred na breme poljedelcev, zlasti, ako bi se to skušalo izvršiti z nasilnimi in prevratnimi sredstvi.

10. Primerno s to svojo agrarno politiko smatra stranka izvršitev agrarne reforme ter definitivno ureditev agrarnih odnosov kot bistven del nacionalnega programa osvobodjenja in zedinjenja. Naša nacionalna država je dolžna ne samo, da takoj prekine formalne fevdalne obošale, ker obstoje, temveč zbrže tudi sledečo fevdalizma in poravnava krivice, ki so bile posledica tega nenarodnega režima. Zato bo stranka skušala izvesti agrarno reformo po načelu, da mora zemlja pripadati poljedelcem.

Stranka proklamira načelo, ki je bilo že preje sprejeto v demokratskih državah pri odpravljanju fevdalnih odnosov, da namreč za ukinitve fevdalne pravice ne priroda nikomur nikakršna odškodnina. Istočasno pa ona izjavlja, da zahteva tudi čez družabne pravice ter nacionalne solidarnosti in državnih interesov, da sprejme država na seboj skrb o pravicah onih fevdalnih metnikov, katerih obstanek bi postal vprašljiv če bi zbržili te pravice.

Kakor s fevdi, je postopati tudi z onimi fevdalnimi posesti, ki so v skorajšnjem času formalno dobila modernizirano obliko svojine, v bistvu pa so čisto fevdalne značaja.

Veleposestva pa, ki so tudi posredno ali

neposredno rezultat fevdalne ureditve, se imajo razlastiti in odkupiti po načelih eksproprijacije v obtem interesu ob čim manjši obremenitvi poljedelcev in države, pri čemer se je držati napram dosežanih posestnikom načela družabne pravičnosti.

V kolikor bi takna posestva v drugih okolnostih kazala na svoj čisto fevdalni značaj, se ima tudi z njimi postopati kakor s fevdi.

Od velikih posestev se ima gotov del prihraniti za naseljevanje poljedelcev brez zemlje iz prenaseljenih krajev ter doseljencev naše narodnosti iz inozemstva, v prvi vrsti pa za vojake in dobrovoljce, ki so se borili za narodno osvoboditev in pa za invalide.

11. Stranka smatra, da je treba istočasno storiti ukrepe za izvajanja agrarne reforme in za zavarovanje trajnosti uspehov te reforme ter da je treba uvrstiti tako stare, kakor nove male posestnike na njihovih posestvih.

Ona bo potemtakem zahtevala, da se poleg ukrepov, predvidenih v točki 9 tega programa že prej kakor bi oni mogli dajati povoljne rezultate, store s strani države ali na državno pobudo takoj ukrepi, ki bodo pripomogli, da bo mogel mal posestnik iz svojega posestva z racionalnim obdelovanjem izveči vse one koristi, ki jih je mogoče iz tega posestva imeti.

Ekonomska politika

12. Stranka smatra, da tvorijo kooperativne organizacije sestavni del njenega ideala demokratski urejene družbe in da one v ostalem najbolje odgovarjajo tako značaju kakor miselnosti našega naroda. Zato bo zahtevala, da država tako z zakonskimi, administrativnimi ter finančnimi ukrepi čim najmočnejše pripomore k ustvarjanju in razširjenju zadruge proizvajateljev ter potršačev ter k splošnemu združenemu pokretu.

Obrotna delavnost je tvorila v našem narodu vedno važen del narodnega gospodarstva, njeni predstavniki pa zanesljivi nacionalni element. Stranka smatra, da je v interesu ičanja demokratskega ustroja našega naroda, da organizira obrtno delavnost v naši državi, da ji ustvari možnost, da se z uporabljanjem modernih tehničnih sredstev, z organizacijo kredita in z uporabo kooperativnih organizacij za nabavo sirovin in prodajanje proizvodov, ohrani in poiača na vseh poljih, ki niso po značaju stvari rezervirana veliki industriji. Posebni zavodi, ustanovljeni po državi, morajo skrbeti za uvaianje novih obrti in za izpolnjevanje starih ter za tehnično vzgajanje obrtniškega naraščanja.

13. Stranka smatra, da spada v krog njene brige za poiačanje malega človeka in ustvarjanje zavestne ekonomske neodvisne ter politično in družabno vzgojene demokracije tudi ureditev delavskega položaja. Soglasno s tem naziranjem do celokupnega problema učvrščevanja demokracije v njenih osnovah se bo stranka potrudila, da se tudi delavcem zajamči ona ekonomska nezavisnost in ona osebnost in rodbinska osiguranost, ki jo hoče zajamčiti poljedelcem in malim posestnikom. Ker tega ni mogoče doseči za delavce na isti osnovi kakor za poljedelce je treba ustvariti posebno zaščitno zakonodajstvo, s katerim bo zajamčena njihova pravična udeležba v koristih produkcije, dela in se bo uredilo vprašanje o rodbinskem zavarovanju in o zavarovanju za starost, invalidnost in brezposelnost. Hkrati pa se jim ne sme odvzeti volje za proizvajanje ter se jim mora nuditi jamstvo brezskrbnega osebnega in rodbinskega obstoja in razvoja.

14. Stranka se bo v smislu svojih poslovnih načel naslanjala na načelo narodne solidarnosti in bo skušala ublažiti razredno borbo iščoč harmonično sodelovanje vseh razredov na dviganju in ičanju našega naroda. Ona se bo z vso silo uprla poskusu katerekoli razreda, da bi svoje razredne interese zadovoljeval na račun ostalega naroda.

15. Stranka bo vložila ves svoj vpliv, da se čimprej obnovi in razvije gospodarsko življenje, ki je bilo globoko omaiano z vojni ter njenimi posledicami. Ona smatra, da se more samo tako zavarovati bodočnost naše nacionalne države, ako opide razvoj naše narodne proizvodnje v koraku z razvojem državnih in družinskih potreb. Naša zemlja ima vse prirodne pogoje, da je ekonomska močna, bogata in napredna. Zato na je treba zelo mnogo dela, energije, vztrajnosti in razen tega tudi znanja in starih, nost družinskih odnosov in urejenega pravnega reda.

Stranka se bo brigala zato, da se to zupanje učvrsti da se odstrani vse, kar bi onemogočalo zasebno iniciativo v njenem prizadevanju za razvoj gospodarskega življenja. Stranka smatra za potrebno, da se omeji vsemoč kapitalizma, zlasti v veliki rodbini in žumski industriji in v racionalni ekološki vodnji sil. Država mora snih biti regulator ter kontrola vseh velikih banog gospodarstva ter mora zajamčiti narodni celini sorazmerno udeležbo v napredovanju istih.

V zvezi s temi načeli bo stranka delala na to, da se sedanjo popolnoma nenormal-

ne razmere čimprej končajo in da se čimprej da odškodnina po vojni oškodovanim državljanom ki imajo pravico do odškodnine, da se napravi konec moratornemu stanju brez gospodarskih oretresilajev: da se ukinejo izjemne mere, ki tines motijo razvoj produkcije: da se odstrani zemski papirni denar iz prometa: da se stabilizira valuta brez drastičnih ukrepov ki bi oškodovali posamezne kraje: da se z eno besedo v najkrajšem času ustvari možnost dela in produkcije v vseh panogah gospodarskega življenja.

16. Stranka smatra za svojo posebno dožnost, da zlasti naglašata težak finančni položaj, v katerem se nahaja naša država. Iz tega položaja bomo izšli samo po veliki pripravljenosti in naporih vsega naroda: zato je potrebno da bo narod vedno odkrito, iskreno in lojalno obveščen o finančnem položaju. Finančni položaj naše države, v katerem se danes nahajamo, se ne more izlečiti le z izjemnimi merami in žrtvami samo posameznikov in posameznih razredov. Stranka sprejema način progresivnega davka ter zahteva izvedbo javka na vojne dobičke, in sicer v glavnem iz moralnih razlogov in razloga pravičnosti mnogo bolj kakor iz finančnega razloga. Ona se zaveda, da moramo pri gradnji velike narodne zgradbe dominirati vsek svoj delež. Ona pa je istočasno pripravna o čemrati volji našega naroda da bo svojo narodno državo, ki jo je znal ustvariti tudi očuval ter ji dal, kar ji je potrebno.

Stranka je torej odločena skrbeti za to, da se v uravnavljanju naših financ vnose več jasnosti da pridemo a novečani državnih dohodkov in naistotnim varčevanjem pri izdatkih v najkrajšem času do ravnovesja v proračunu: da se državni kredit digne na dostojno višino in da se ustvari možnost pravičnega upravljanja državnih financ.

Kulturna in zdravstvena politika

17. Stranka smatra, da je prosvetni napredek naroda in enotna školska politika pogoji za pravilno ustvarjanje narodnega edinstva in enotne narodne jugoslovske kulture in zaradi tega zahteva izenačenje pouka, v kolikor bi to bilo potrebno, da se doseže to v vsej državi.

Pouk mora biti draven. Osnovne šole se bodo vzdrževale po možnosti vse iz dr-

žavnega proračuna. Osnovni pouk mora biti urejen tako, da ne smejo biti žaljena čustva nobene narodnosti in nobene veroizpovedi v naši državi. Obisk osnovne šole je obvezen za moško in žensko dečo.

Današnje stanje našega šolstva zahteva korenite izpremembe, ki se bodo ozirale na sedanje narodne potrebe in na poseben zemljepisni in notranji ustroj našega naroda.

Z ozirom na to, da je naša narodna inteligenca v vojnah postala bolj redka in da nesrečne politične razmere, v katerih je živel naš narod, niso dopuščale, da se ona tudi prej razvije sorazmerno z narodnimi potrebami, se bo stranka potrudila storiti vse za njeno čim hitrejšo obnovu. S temi merami se mora zajamčiti ne samo dobra vzgoja in temeljna naobrazba bodoče inteligence, temveč se mora zavarovati tudi pred tem, da se inteligenca ne bi obnavljala samo iz meščanskega prebivalstva, temveč v mnogo večji meri kakor dosedaj iz kmetijskega dela našega naroda, s čimer se edino le more zajamčiti čim tesnejša duševna zveza med narodnimi množicami in njihovim inteligenco in njen zdrav narodni značaj.

18. Stranka smatra za eno glavnih potreb naroda tudi državno delo na kulturnem in intelektualnem razvoju žensk. Ona bo uporabila ves svoj vpliv, da se čim prej izgladijo družabne, državljanske in politične neenakosti, ki ovirajo ta razvoj in da omogoči ustvaritev načel popolne politične ravnopravnosti: moških in žensk.

19. Posebno se bo brigala stranka za to, da se vsem, ki so trpeli v vojnah, zlasti dobrovoljcem in invalidom, zajamči življenjski obstanek in da se preskrbi njihove rodbine. Vzgoja in napredek vojnihi sirot bosta morala biti poseben predmet državne skrbi.

20. Država se mora z vsimi sredstvi brigati za to, da se dvigne in očuva narodno zdravje. Zlasti se mora boriti proti kužnim boleznim, ki uničujejo naš narod. Treba je uvesti preventivna sredstva za očuvanje zdravja narodnega ploodka, uvesti zaščito mater in družinskega življenja, brez plačno lečenje kužnih bolezni in siromašnih slojev ter olajšati lečenje sploh, in sicer z gradnjo bolnišnic, sanatorijev in ambulatorijev. Zdravstvena zakonodaja mora biti stvarna ter prilagojena razmeram, ki vladajo v našem narodu.

21. V vseh drugih vprašanih, kulturnih, gospodarskih, družinskih in političnih, ki niso tukaj navedena, zavzema stranka svoje stalniše sorazmerno s splošnimi načeli, ki tvorijo osnovo programa.

Amerika in vojni dolgovi

Težišče reparacijskega vprašanja prešlo iz Evrope zopet v Ameriko - Vprašanje znižanja evropskih dolgov Ameriki

Washington, 15. decembra sj. Napetost na ameriskem kongresu, ki je še pred kratkimi dnevi povzročala bojazan, da bo uničila vse Hooverovo stremenje, da se po tem mednarodne solidarnosti pripomore k odpravljanju današnjih svetovno gospodarskih težav, je že občutno popustila. Sedaj je že več kot gotovo, da bo ameriški kongres Hooverov enoletni moratorij ratificiral še ta mesec, ker se je izreklo za ratifikacijo že 68 senatorjev in 271 poslancev.

Odpor kongresa proti Hooverovim načrtom, od katerih so vsi toliko pričakovali, pa je kljub temu precej presenetil svetovno javnost, ker je bilo znano, da Hoover svoja koraka ni naredil na slepo, temveč se je prej pogodil z vodilnimi senatorji in poslanci ter si zagotovil njih pristaneke, tako da je ratifikacija izgledala kot povsem formalna zadeva. Drugače bi Hooverov predlog povzročil le hudo anomalijo, ki bi silno razburila evropske duhove, koristila pa nikomur. Ameriški dolžniki bi namreč v primeru neratifikacije morali plačevati svoje vojne dolgeve Ameriki, med tem ko bi svojih terjatev od Nemčije, od katerih so bile odvisne njih obveznosti na pram Ameriki ne mogli realizirati. Če pomislimo, s kakšnimi težavami in pomisleki je slednjič Francija pristala na Hooverovo iniciativo in bi se sedaj naenkrat od nje zahtevalo plačevanje vojnih dolgov, si prav lahko predstavljamo, da bi se Francija čutila onemogočeno prevarana in bi na ameriške zahteve nikakor ne hotela pristati.

Najbrž so se tega slednjič ameriški poslanci in senatorji tudi spomnili in svojih zahtev glede moratorija niso gnali do konca, tako da se zdí, da je bila debata o moratoriju v očigled blizajočih se predsedniških volitev bolj notranje-politična kakor zunanje-politična zadeva. Demokraci, ki so pri zadnjih parlamentarnih volitvah izjavevali en glas večine, bi sedaj svojo zmagado dopolnili na ta način, da si pribore še predsednika; kot predigra je služil napad demokratske opozicije na Hooverovo politiko.

Kot posledica teh razračunavanj pa čakajo vprašanje vojnih dolgov in reparacij ponovno težki časi in vse kaže, da bo to vprašanje še dolgo obvladovalo vso mednarodno politiko. Na kongresu se je pokazalo, da so pristajali revizionistične politike v reševanju vojnih dolgov in reparacij, s katero je mislil Hoover stopiti kot velik moč v zgodovino zelo redki a za črtanje vojnih dolgov se je vzdignil en sam človek v celem ameriskem kongresu. Večina Amerike vztraja kakor Shvlok na svojih zapisanih pravicah in zdi se, da mnogo odločiteljnih ljudi tam še vedno nima čistih pojmov o težavah, s katerimi se mora boriti vse današnji svet. Kako naj si drugače tolmačimo izjavo vodilnega ameriškega senatorja da je Hooverov moratorij samo pomoč mednarodnim bankirjem četudi upoštevamo, da je v ameriških debatah mnogo demagogije in poizkusov izrabiti občutno množico v svoje svoje lažko nepravilno da je v takih razmerah lahko razumeti napredniško upravljanje.

Zahteva opozicije v kongresu, da se imenu-

je posebna komisija, ki bo pregledala vsa inozemska posojila, je bolj strankarskega značaja. Predlog je naperjen naravnost prot Hooveru, ki je nekako patroniral in podpiral vsa inozemska posojila, pozabil pa vrtaviti pripombo o prednosti posameznih dolgov nad reparacijskim plačili, kar je v zadnjem času postalo predmet velikega mednarodnega spora. Opozicija dolži Hoovera, da je s tem zakrivil po om nešteti ameriški bank, ki so svojo gotovino naložile v Nemčijo, a svojega denarja potem niso moge izterjati.

Vprašanja znižanja dolgov, v kolikor bi sploh prišlo v poštev, kongres ne misli razpravljati enotno, temveč za vsako državo posebej. Tako bi Amerka bila eventualno pripravljena odgovoriti plačila Nemčiji, Avstriji in Madžarski, ki jih smatra zaenkrat za insolventne. Tudi za Anglijo se je zavzel veliki del kongresa, češ, da bi njeni dolgovi v Ameriki, če bi se hoteli izterjati, z ozirom na razvednotenje funta postokili za 30 %, ter bi jh zato bilo treba primerno znižati. Samo za Francijo prevladuje mnenje, da bi ona lahko plačala svoje dolgeve Ameriki v polni višini in ob času zapadlosti. Razumljivo, da je francoska javnost nad takimi ameriškim nazori malo osupnila in da se soglasno zatrjuje, da so reparacije za vojni dolgovi v neolajšivi zvezi ter da so francoska plačila Ameriki možna samo v višini nemških reparacijskih plačil Franciji. Znižanje nemških reparacijskih plačil je možno samo kot protiutež za znižanje francoskega dolga Ameriki.

S tem prebaha težje reparacijskega vprašanja zopet iz Evrope v Ameriko in reparacijska poiznanja v Bazlu postajajo več ali manj brezplodna, dokler ne pridejo iz Amerike boljše vesti.

Vzrok Čangkajškovega odstopa

London, 15. dec. d. Odstop Napoleona kitajske republike, maršala Čangkajška, ki je bil nedvomno najpopularnejša osebnost Kitajske, je izzval po vsej državi silno presenečenje. Domneva se, da je odstopil pred vsem zaradi tega, ker kitajski nacionalisti niso bili zadovoljni z odločitvijo Društva narodov v mandžurskem konfliktu. Ekstremni nacionalisti so namreč Čangkajško in njegovi vladi že dolgo očitali slabost napram Japoniji.

Sanehaj 15. dec. d. Soglasno se domneva, da bo kot naslednik Čangkajška postal provizorični predsednik narodne vlade general Huhanmin Čangkajšk sam na ostane še naprej vrhovni vojniški komandant čet pričačuje se tudi demisijsko dosedanjega finančnega ministra Soonga.

Potapljanje do 3000 m pod morjem

Berlin, 15. decembra. AA. »Börsen Kurier« poroča, da je inž. Phillips iz Kölnmühlheima prilavil patentnemu uradu avstrat za potapljanje do globine 3000 m. Vodni pritisk naj bi se izenačil z izhlapevanjem tekočega zraka.

Naši kraji in ljudje

Obisk slovaških gostov iz Bratislave

Poziv Jugoslovensko-čehoslovaške lige naši javnosti

Ljubljana, 15. decembra.

V petek 18. t. m. bo imela Ljubljana prijetno priliko, pozdraviti v svoji sredini močno delegacijo naših slovaških prijateljev iz Bratislave. Orkester tamošnje »Slovaške filharmonije«, čigar člani so mnogi odlični slovaški in češki uradniki, pravniki, zdravniki in druge vplivne osebnosti iz Bratislave, bo priredil tega dne ob 20 uri v univ. dvorani simfonični koncert. 65 uglednih oseb ki pridejo iz Bratislave v Ljubljano in Maribor, ne zastopa samo najodličnejša slovaška društva za instrumentalno glasbo, marveč nam tudi prinaša bratske pozdrave celotne Slovaške. Prihajajo k nam v znamenju čehoslovaško-jugoslovanske vzajemnosti iz nove metropole prerone Slovaške, iz mesta, ki je Jugoslaviji najbližje in ki zaradi svoje lege in narodnostnega stanja najbolj razume veliko idejo naše vzajemnosti in zvestobe.

Dragi gostje iz Bratislave so prva večja delegacija iz Slovaške, ki prihaja v Ljubljano. To nam nalaga dolžnost, da jih sprejmemo s posebno pozornostjo. Ne vidimo pa v tem samo preudarne dolžnosti, samo akta vljudnosti, marveč predvsem ugodno priliko, da manifestiramo bratska čustva in trdno zvestobo med Jugoslovani in Čehoslovaki in posebej še med slovensko in slovaško vejo obeh narodov.

Prav v današnjem trenutku, ko naši stari nasprotniki posebno silovito širijo revizionistična gesla, naj se s tem bratskim sestankom poudari tesna solidarnost med jugoslovensko Slovenijo in čehoslovaško Slovaško.

Koncert v univ. dvorani v petek naj tudi po udeležbi dokazuje, da nam jugoslovensko-čehoslovaška vzajemnost, tolikanj dragocena v teh negotovih časih, ni prazno geslo. Vzlic hudi gospodarski krizi, ki ne prizanaša zlasti našim najkulturnejšim slojem, pohitimo ta večer na koncert slovaške in češke simfonične glasbe! Vstopnino nam bo obilno plačal umetniški užitek, ki ga bodo nudili ugledni bratislavski filharmoničarji, ki vidijo v tem nastopu svojo prvo umetniško afirmacijo med Jugoslovani.

Jugoslovensko-čehoslovaška liga vabi tedaj vse muzikalno, pa tudi vse narodno in kulturno zavedno občinstvo Ljubljane, da napolni dvorano in udeležbo na tej izrazito umetniški prireditvi najlenše manifestira svoje simpatije do čehoslovaškega naroda in posebej še do Slovakov in njihove lepe Bratislave.

Vstopnice za petkov koncert so na razpolago v Matični knjigarni na Kongresnem trgu.

Jugoslovensko-čehoslovaška liga v Ljubljani.

zmožnosti, ki so potrebne za izbrani posebni poklic.

Beograjski psihotehnični zavod bo imel gotovo dela čez glavo in se bo moral v kratkem znatno razširiti. Društvo »Pivrednik«, ki skrbi za trgovski in obrtniški naraščaj, bo dajalo vse svoje gojence v preiskavo zavodu, a veliko zanimanje za zavod se kaže tudi vobče med beograjskimi pridobitnimi krogi, kar je dokazala velika udeležba teh krogov že pri otvoritvi zavoda. Ravno tako pa bo gotovo tudi ostalo beograjsko meščanstvo rado iskalo sveta v zavodu, ko mu pojde za izbiro poklica sinov in hčera.

Psihotehnični zavodi so pridobitev najnovejših časov, pa so vendar zlasti v velikih industrijskih krajih že v času svojega kratkega obstanka dosegli prav lepe uspehe. Prvi tak zavod je bil ustanovljen pred desetimi leti. Beograjski zavod se je ustanovil po prizadevanju dr. Krstića, ki je proučeval psihotehniko v Nemčiji, a načrt za opremo zavoda s potrebnimi napravami je napravil profesor Giese s tehnične visoke šole v Stuttgartu. Zavod se bo seveda, kakor vsi zavodi njegove vrste, postopno izpopolnjeval po vseh novih pridobitvah psihotehnične vede.

Ivan Kreft

Ugledni braslovski posestnik in krojaški mojster g. Ivan Kreft, ki je bil med prvimi žrtvami strahovite katastrofe pri Celju. Kakor smo že v ponedeljskem »Ju-

tru» pisali, je smrt priljubljenega moža, vedno zavednega naprednjaka, vzbudila med braslovskimi občani in okoličani splošno obžalovanje. Pogreb pokojnika se je ob veliki udeležbi številnih pokojnikovih prijateljev, znancev in drugih občanov vršil v soboto na braslovsko pokopališče.

Ob grobu Frana Pečka

Novo mesto, 15. decembra.

Smrt je iztrgala sredi plodonosnega in uspešnega dela g. Franceta Pečka iz Mirne v starosti 56 let. Bil je dobro znan po vsem Dolenjskem, zlasti se v obrtniških krogih. V mladosti se je bil izučil mizar-ke obrti in je bival dalje časa v Gradcu in Trstu. Med vojno ga je vojaška justica preganjala zaradi srbofilstva ter ga spravila za zidove Ljubljanskega gradu, kjer je pretrpel dolga leta. Le razpad stare monarhije je preprečil, da ni končal na Suhem bajeju.

Pred 10 leti se je vrnil v domači kraj, kjer si je ustanovil domačijo. S pridom svojih rok in strokovnim znanjem, pridobitvenim v tujini, je povzdignil svoje malo podjetje v pravo industrijo, ki uživa sloves daleč na okrog. Njegovi izdelki so imeli številne odjemalce in naročnike. Marsikatero ponosno stavbo v banovini di-čijo dela, ki so izšla izpod njegovih marljivih rok. Vzgojil je iz naših kmetijskih sinov cel kader dobrih marjarjev, katerim ni bil samo zgleden mojster, temveč je zanje skrbel kot pravi krušni oče. Imel je vedno odprto srce za vsakega siromaka. Razen v obrtniškem pokrepu se je udeleževal tudi v vseh naprednih društvi. Bil je vnet član miranskega Sokola in v prvih letih tudi njegov starosta, član Strelske družine, Narodne odbrane in Gasilskega društva. Dolgo let je bil občinski odbor-

Pri številnih nadlogah ženskega spola povzroči »Franz Josefov« grenčica najboljše olajšanje. Spridevala klinike za bolne ženske potrjujejo, da se poslužujejo zelo milo odvajajoč »Franz Josefov« vode, zlasti pri otročnicah z najbolj-šim uspehom. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

nik, s 1. decembrom pa je bil postavljen za župana.

Nenadna smrt, je vse njegovo plodonosno delovanje prekinila. Kruti udarec usode je zadel poleg njegove rodbine vso občino. Pokojnika so prepeljali iz ljubljanske bolnice v Mirno, kjer je bil položen na mrtvaški oder v Sokolskem domu. Častno stražo so tvorili Sokoli in gasilci. Večraj ob 10. dopoldne pa se je vršil ob ogromnem številu ljudstva pogreb, kakršnega Mirna še ni videla. Pri odprtem grobu se je v imenu občine poslovil podžupan g. Franjo Bulc ml., v imenu Sokola pa g. Klement Belovsky. Pokojniku, ki je bil ves čas svojega življenja velik nacionalist in splošno priljubljen, bo trajno ohranjen časten spomin.

Kmetijski pouk po radiu

Ljubljana, 15. decembra.

Odbor za kmetijska predavanja po radiu sporoča, da bodo v decembru še naslednja kmetijska predavanja: v četrtek 17. t. m. ob 18. nadaljuje inšpektor ing. Zidanšek predavanje »o razvoju živinoreje v Sloveniji po prevratu«. To predavanje se posebno priporoča vsem živinorejskim družbam in društvom, kmetijskim podružnicam ter občinskim in sreskim kmetijskim odborom.

V nedeljo 20. t. m. ob 8. zjutraj bo predaval vinarski referent inž. Zupanec o ravnanju z letošnjim vinom s posebnim ozir na zmanjšanje kisline. Za to predavanje se razen vinogradnikov zanimajo naši gostilničarji in restavratrji. Drugo nedeljo 27. t. m. ob 8. zjutraj pa bo predaval referent za zadržišstvo g. ravatelj dr. Jože Bohinjc o važnosti zadruga za kmetško gospodarstvo.

Zagreb spominu Avgusta Šenoe

Zagreb, 14. decembra.

Naše mesto je dostojno proslavilo petdesetletnico smrti svojega največjega pesnika Avgusta Šenoe, ki je v vezani besedi in v prozi povečeval lepoto in slavo Zagreba. Na predvečer spominskega dne smrti se je vršila v Narodnem kazališču premiera dramatičnega Šenoevega romana »Čuvaj se senjske ruke«. Tito Strozzi je to obsežno mojstrovino izpremenil v efektno romantično dramo v devetih slikah in jo večje zrežiral. Ljubo Babić je izdelal krasne inscenacije. Predstava, ki jo je otvorila kratka konferenca dr. Antuna Barba, je lepo uspela. V gledališču je vladala slavnostna razpoloženost.

Naslednjega dne, na sam dan Šenoeve smrti, se je najprej vršila spominska svečanost na pesnikovem grobu. Zastopniki nekaterih prosvetnih društev so položili nanj vence. Navzoča je bila tudi vdova velikega pisatelja. Ob 10. uri se je v mirogojski kapelici brala spominska maša. Nato sta se vršili kar dve matineji: prva

Pustolovec z dvema imenoma

Grelji Valentina Lotriča, ki se je izdajal za Franceta Umeka in se naposled sam javil policiji

Ljubljana, 15. decembra.

Zglasil se je na ljubljanski policiji 26letni Valentin Lotrič, doma od nekdaj Stajerskega. Povedal je, da ga že dalje časa zasledujejo razna oblastva zaradi par malih tatvin in da je pravkar prišel peš iz Pirota ob bolgarski mji. Pretipali so ga natančneje in izkazalo se je, da je Lotrič živel, kradel in sleparil še pod drugim imenom, nikdar pa, da bi bil v Pirotu. Pred meseci se je bil seznanil v okolici Šmarja pri Jelšah z nekim Francetom Umekom, ki mu je prodal vse svoje dokumente za 250 Din. In Lotrič se je nato potepal po deželi pod novim imenom.

Pred meseci se je pojavil v Solčavi, kjer se je nastanil v gostilni Franceta Plesnika kot letoviščar. Živel je prav lepo življenje brezkrbnega pustolovca. Lepega dne je pobegnil, a pred slovesom je ukradel gostilničarjevemu bratu Mihaelu Plesniku 1000 Din vredno dvocevno lovsko puško z naboji vred. Ponoči pred pobegom iz Solčave se je splazil tudi v hišo posestnika Klemenška ter odnesel kompletno obleko, sveter, ženski plašč in še nekaj drugih predmetov v vrednosti okrog 2000 Din. Pozneje se je pojavil Lotrič-Umek tudi v Gorjušah ter ukradel posestniku Francetu Marinku 600 Din vredno suknjo. Lotrič zasleduje tudi okrajno sodišče v Brodu zaradi pregreškov, ki si jih je naprtil, potepajoč se po tamošnji okolici. Preiskava o njegovem načinu življenja pa se še vedno nadaljuje, kajti prav verjetno je, da ima mladi navihanelec na vesti še razne zločine.

Danes je bil aretiran tudi neki Bernard Plahuta, sofer, po rodu iz Batuj pri Gorici, ki je stanoval do zadnjega časa v Korytkovi ulici 23. Poleg njega je bival

Danes ob 4., 1/8 in 9 1/4 zvečer

sijajna šaloigra

polna ljubavnega šarma čarobne muzike, sladkih šlagerjev in zdravega humora

Lillian Harvey
V VESELOSTI

Ki več Guberni

Partnerji
Felix Bressart
Harry Liedtke

Trio najboljših umetnikov, imena, ki Vam jamčijo uspeh! Publikla večerajše premiere se je briljantno zabavala in smejala do solz!

Dopolnilo izvrsten Foxov tednik

Elitni kino Matica
Telefon 2124.

v ženski gimnaziji, kjer je pesnika slavila mladina, druga pa v dvorani Hrv. glasbenega zavoda. K slednji je bil naval vprav ogromen, tako da so morali ob 11. uri zakleniti vhode. Pomenljiv govor je imel prof. Lukas, razen njega pa so govorili še dr. Nikola Andrić, dr. Ljubomir Meraković in dr. Ivan Esih. Vrh tega je spored obsegal več glasbenih točk. V znamenju Šenoeve proslave je stal tudi dopoldanski občni zbor »Matica Hrvatske«.

Vse proslave so pokazale, da se narod tudi v teh gospodarsko težkih časih globoko zaveda svojih dolžnosti do genija, ki mu je v svojih spisih kakor v zrcalu kazal duhovno obličje ter opeval njegovo preteklost in vzbujal vero v bodočnost.

Evangelikiški škof v Murski Soboti

V sredo se je pripeljal v Mursko Sobotu škof jugoslovanskih evangelikanov g. dr. Filip Popp. Z njim so prišli inšpektor ev. cerkve g. Roth, ev. župnik iz Maribora g. Baron, ev. župnik iz Celja g. May in ev. župnik iz Zemuna g. Kettenbach. Na kolodvoru je odlične goste pozdravil sreski načelnik g. Lipovšek. Podali so se v okrašen cerkev, kjer so jih pozdravili gđ. Kardošova Gabi, domači župnik g. Kovač in podžupan g. Čeh. Naslednjega dne je bila seja, kateri so prisostvovali okoliški evangelikiški župniki. Popoldne so se vršili verski obredi v nabito polni cerkvi in je imel pri tej priliki škof g. dr. Popp lep nagovor. Sodelovali so pri verskih obredih tudi orkester in solisti. Zvečer je bil k. škof s svojimi spremljevalci gost narodnega poslanca g. Benka, nakar se je naslednjega dne vrnil nazaj v Zagreb.

Sodnik (Edo Grom) je bil po našem mnenju režisersko docela zgleden. Bil je tabetnik in tercijalni alkoholik, kakršnega Cankar ni napisal, med tem ko Bernot (Tovornik) ni dovolj izdelana vloga: vse preveč je deklamacije. (V tem je Gregorinova vloga v primeri z mariborsko vpravo vzor). Tudi zadnji prizor s kmeti, ki je v Debevevi režiji odličen, ni uspel, ker je preveč teatralen. Osemem režiserju (Joško Kovič) ne morem samo po tej režiji izreči nikake sodbe, lahko pa zapišem: Ljubljana ni tako daleč in od C. Debeve bi se bil lahko Kovič marsičesa naučil, če bi si bil ogledal ljubljansko predstavo. Debevcu gre med ljubljanskimi režiserji brez dvoma prvo mesto, ki mu ga ne bo mogel nihče tako kmalu zasesti.

Vsekako bi predlagali vzajemno gostovanje obeh dramskih ansamblov, kadar imata na repertoju isti komdi. Tako-le primerjanje bi bilo tudi za občinstvo zelo zanimivo.

Ladislav Zimbrek.

F. Čuden
darila za
vsakega
Prešernova 1.

Nova doba našega smučanja

Prvak inž. Janko Janša bo vodil v Planici moderne tečaje

»Izgraditvijo smučarskega doma v Planici je podal SK Ilirija prvenstveno idejo, ki bo brez dvoma ogromno pripomogla razvoju najlepšega in najzdravejšega sportnega pokreta. Dobili smo smučarski dom, v katerem se mirno postavimo tudi pred množestvom. Stilno zgrajena koča, prilegajoča se v gorski vrt visokih mecesov in smrek, obdana od strmih gora in podolgotih senozet, bo pritegnila v svoj krog poleg izvežbanih smučarjev tudi vedno več novincev.

Vsa okolica je kakor ustvarjena za progando smučanja, prehodi naših gorskih velikano v doline vabijo s svojimi položnimi ploskvami na izbrabo; snežni kristali so tu poznano najbolj stalni ter se le redko izneverijo željam smučarjev po »dobrem« snegu. Sonce pa pri čistem gorskem zraku in veselju tudi ne sme manjkati; odmerjeno mu je, da brez poškodovanja bele mane ogreje in počrni izčrpanega človeka. Poleg vseh teh dobrin pa je zrasel iz tal od zadnje zime novi, lep smučarski dom. Naravno je, da je to najpriljubljenejšo mesto za učenje smučarske »vede« za vse: za popolnega začetnika, za nekoliko izvežbanega kakor tudi za dobro izvežbanega, ki bo imel dovolj prilike, da svoje »travnjsko« znanje preizkusi v vseh mogočih okoliških terenih.

Vse, kar je v koči, bodi prvovrstno in vzorno — to geslo so si zastavili graditelji — stavba, oskrba, oprema in — stalni moderni smučarski tečaji preko vse zime v ilirijanskem domu! Povsem nove metode v pouku smučanja se bodo naslanjale na izkustva moderne smučke pedagogike najnaprednejših tirolskih šol, z namenom, čim

hitrejšega in temeljitejšega znanja in obvladanja hitrih smuč. Vodstvo vseh tečajev je prevzel znani internacionalce in I. savezni smučski učitelj inž. g. Janko Janša. Ine nam jamči, da bo v teh tečajih vel povsem nov duh. Inž. Janša je doslej izobraževal predvsem naš sportno-tekmovalni svet. Medtem pa je že nekaj let deloval tudi kot učitelj smučarjev, ki zasledujejo le lepe in sončne strani belega sporta. Sam na sebi je preizkusil vse dobre in slabe strani raznih smučskih tehnik. V inozemstvu je imel priložnosti se preobraziti ter praktično preizkusiti najboljše moderne metode.

Z letošnjimi tečaji v Planici in pozneje na Triglavu nam bo praktično in nazorno tolmačil vse prednosti moderne alpinske smučke tehnike, ki žanje danes po dolgotrajnih bojih tolike uspehe na najtežjih smukih in priznanje mednarodnih smučskih kapacitet.

Vsi oni, ki želijo da bi jih smučke bolj ubogale kakor doslej, se bodo lahko uvelili ali izpopolnili v smučarstvu, katerega skrivnosti in težave kot najkompliciranejšega sportnega gibanja je mogoče spoznati le po temeljitim in lobernem tečaju.

Pristop je mogoč vedno, po možnosti pa s ponedeljki. Tečaji bodo 1- in dvo-tedenski, za vse vrste interesov; možen bo tudi specialen pouk ter vodstvo pri neštevitih krasnih gorskih turah. Božični tečaj se prične 25. t. m. ter bo trajal do 3. januarja. Temu bodo sledili drugi po vrsti. Vse prijave in informacije naj se naslovijo na upravitelja smučarskega doma g. Janeza Bitenca, Planica-Rateče.

Prvi psihotehnični zavod v državi

je bil otvoren v nedeljo — Preiskava zmožnosti pri izbiri poklica

Beograd, 15. decembra.

Ob začetku vsakega šolskega leta se ponavljajo vse večje tožbe, kako so naši učni zavodi prenapolnjeni. Beograjska občina se je slednjič odločila, da ustanovi zavod, ki naj bi kolikor le mogoče navajal mladino, ali prav za prav starše, k najresnejšemu razmišljanju o izbiri poklica: psihotehnični zavod je bil v nedeljo otvoren in je začel takoj poslovati.

Zavod se nahaja v drugem nadstropju otroškega dispanzerja v Lomini ulici št. 17

Za Božič na Jadran

v prekrasni SPLIT. Ves komfort, prijetno in poceni bivanje nudi najugodnejše

HOTEL »SLAVIJA«, SPLIT
M. Jozović, hotelir.

15489

KULTURNI PREGLED

Ljubljanski in mariborsko gledališče

Znani književnik g. prof. L. Zimberek nam je poslal zanimivo primerjavo med mariborskim in ljubljanskim gledališčem in sicer na konkretnem primeru uprizoritve »Kralja na Betanovic« v obeh gledališčih. Iz njegovega članka posnemamo:

V isti sezoni in ob istem času se daje na dveh slovenskih odrih Cankarjev najboljši komad »Kralj na Betanovic«, kar je dokaz, da je Cankar še vedno aktualen. Sezona brez Cankarja je v slovenskem gledališču skoroda sezona brez prave drame, domače drame. Koliko poizkusov je bilo v zadnjih desetih letih po Cankarjevi smrti, da bi se uveljavil kakšen nov, mlad slovenski dramatik in se uvrstil v stalni repertoar — toda vsi so bili le bolj ali manj uspešni eksperimenti »slovenska drama ima še vedno samo svojega Cankarja. Prav »Kralj na Betanovic« je najpriljubljenejšo dramsko delo, ki bi moralo biti stalno na repertoarju v Zagrebu in v Beogradu. Žal da temu ni tako, ker ga ondi ni ne poznajo. Ta ugotovitev bo držala še do go, dokler se vendar le kdo ne spomni, da imajo Slovenci prvovrstno dramo, ki se z rjo ne morejo primerjati mnogi izmed onih tujih komadov, ki so v teh dveh mestih mnogo bolj znani nego Cankarjev.

To dejstvo moram posebno poudariti: ob priliki uprizoritve »Kralja na Betanovic« v Mariboru. Ali se upriziranje Cankarja res mora omeiti samo na Slovenijo? Ali se vsaj kot povratilo za redno upriziranje srbohrvaških avtorjev na slovenskih odrih (četudi gre kajkrat za dela, ki so globoko pod Cankarjem) ne bi mogel dajati Cankar v Zagrebu, Osijeku, Sarajevu, Splitu, Novem Sadu, Beogradu in Srepu? Če ne za v izvirniku, pa vsaj v prevodu, ki ga po vsej verjetnosti ni težko narediti! Ako bi bili kdaj začeli, ne dvamim da bi se Cankar na vseh teh gledaliških udomačil tak kot se je na slovenskih O tem vprašam: ali je tudi »Jutro« še ponovno naš vendar: mislim, da ga je treba naša štati vedno iznova, dokler ne bo naše pisanje in dokazovanje res kaj zaleglo.

Če se človek takole znaide pred rampo mariborskega odra — torej provincialnega gledališča — sede nekam negativno razpoložen, češ, saj bo to vse kaj drugega kot dajo v Ljubljani. Prav posebno velja to tedaj, če gre za dramo, ki jo je še nedavno videla na ljubljanskem odru. Ko pa je predstava končana, moraš ugotoviti, da se nisi samo sprostil prejšnjega predodsa, marveč se ti vidi tako kot bi bil zapuščen ljubljansko dramo. Vsaj za »Kralja na Betanovic« velja, da je mariborska uprizoritev bila tako dobra kot ljubljanska, da si imajo tu druge igrance in drugačno režijo. Pri natančnejšem razglabljanju in primerjanju odkrije več sojevernosti, vendar ni nobene v tem zmislu, da bi ta ali ona vloga bila v Mariboru slabša dana. Ne bo tedaj odveč, če kot nezainteresiran opazovalec malo podrobneje razložim svoje vtiske z obeh uprizoritev »Kralja na Betanovic«.

Predvsem se malce zaustavimo pred vlogo Maksa v interpretaciji Vladimirja Skrbniška in Cirila Debeve. Skrbnišek nas je prijetno prepričal, da se ta vloga lahko daje na dva načina; še več, da je njegova interpretacija prepričevalnejša, bolj cankarska, plastičnejša in bolj odrska. On nas je z njo povsem pridobil, med tem ko nas je Debevec v tej vlogi ostavil hladne. Debevec je Maksa preveč intelektualiziral, stiliziral; dal mu je pesimistično — ciničen odtenek, ga bolj reduciraj na besede nego povzdignil v igro; ustvaril je tip, ne pa kreacije, ki bi do zadnjega hipa živela na odru. Tako intelektualiziranje in tipiziranje je Debevcu sploh lastno; z njega moli bolj režiser nego igralec, stvaralec, umetnik. Skrbniškova vloga je vsa doživljena, cankarijsko tragična in dosledna; ona nosi vso dramo in sicer tudi tedaj, ko Maksa ni na odru, med tem ko pri Debevcu vloga zapušča oder z igralcem vred. Zato so prizori s Franko in Nino (Elvira Kraljeva) v Mariboru povsem drugačni nego v Ljubljani. Seveda s Kantorjem, ta osrednji prizor cele drame, se mi je na ljubljanskem odru videla borba besed, torej zlobi dialektična, medtem ko je na mariborskem konflikt s tragičnimi posledicami, to se pravi: konflikt, ki se iz njega morajo nujno razviti tragične posledice. Prvo dejanje (ki je slabo spisano) teži docela na Maku in če Maku samo govori, tedaj se mora videti še slabša, še bolj recitirajo;

prav tega pa pr mraiborski predstavi ne čutiš.

Kantor Pavla Koviča, tega mladega, nadarjenega igralca, v primeri z ljubljanskim Kantorjem — Levajem — v marsičem zaostaja. Predvsem gre ta višek za Levaja na rovaš njegovi izredni igralski rutini, zlasti pa njegovemu obsežnemu, obično niansiranemu, izdelanemu talentu, kakršnega imajo redki igralci, — stvar, ki jo je Levaj pokazal že v mnogih značilnih primerih. Levajev Kantor je edinstvena vloga, ki pomeni umetniški dohodek in ki za njo ni treba izgubljati nadaljnjih besed. Kovičev Kantor je povsem njegov; skromen, toda v splošnem dober, neizdelan v podrobnostih, zlasti tam, kjer je odpovedal režiser (drugo dejanje). Vendar je igralec potrošil zanj sila energije; izžrpal je vsa igralski register, dal maksimum znanja in moči. Kantor je od prizora do prizora samoderavno rastlel da pa nas vendar ni mogel docela osvoiti, je krivito to, ker mu je nedostajala duša, človek. Ta mladi igralec potrebuje močnega režiserja kakor lačen kruha, zato naj bi odšel začasno kam drugam, da bi več videl in se več naučil. To je samo začetek, vendar dober začetek; bati se je le, da bi utegnil tu obdržati.

Ostale vloze: Nina stopa najbolj v ospredje; je lepo, vedno izdelana vloga, ki je bolj živahna in mlada nego olozna in zagrenjena; mladost čutiš nemara celo preveč! Franka in mat (Starčeva in Zakrajškova) sta realistično verni, medtem ko je župnik (Maks Furijan) režisersko in igralsko prav dober; ljubljanskega župnika kar daleč prekaša. Cesarjev je preveč silil v karikaturu, a ta je bolj posnet iz življenja, z betanovickega trga,

Sodnik (Edo Grom) je bil po našem mnenju režisersko docela zgleden. Bil je tabetnik in tercijalni alkoholik, kakršnega Cankar ni napisal, med tem ko Bernot (Tovornik) ni dovolj izdelana vloga: vse preveč je deklamacije. (V tem je Gregorinova vloga v primeri z mariborsko vpravo vzor). Tudi zadnji prizor s kmeti, ki je v Debevevi režiji odličen, ni uspel, ker je preveč teatralen. Osemem režiserju (Joško Kovič) ne morem samo po tej režiji izreči nikake sodbe, lahko pa zapišem: Ljubljana ni tako daleč in od C. Debeve bi se bil lahko Kovič marsičesa naučil, če bi si bil ogledal ljubljansko predstavo. Debevcu gre med ljubljanskimi režiserji brez dvoma prvo mesto, ki mu ga ne bo mogel nihče tako kmalu zasesti.

Vsekako bi predlagali vzajemno gostovanje obeh dramskih ansamblov, kadar imata na repertoju isti komdi. Tako-le primerjanje bi bilo tudi za občinstvo zelo zanimivo.

Ladislav Zimbrek.

V nedeljo, 20. t. m. otvoritev SMUČARSKEGA DOMA S. K. Ilirije v Planici. — Vozi poseben vlak. Priglasite se takoj v trgovini A. Gorec ali drogeriji A. Kanc. 15333

Domače vesti

* **Poljsko-jugoslovensko združenje v Poznanju** je priredilo v nedeljo zvečer svečano akademijo v zvezi s predstoječim jugoslovenskim narodnim praznikom rojstnega dneva Nj. Vel. kralja Aleksandra. Svečani akademiji so prisostvovali predstavniki meščanskih in vojaških oblastev iz Poznanja in veliko število uglednih oseb. Govorniki so izrazili željo za še tesnejšimi prijateljskimi zvezami med Jugoslavijo in Poljsko. Jugoslovenski konzul v Poznanju g. Sefes se je v govoru zahvalil organizatorjem akademije za njihovo inicijativo. Akademija se je končala z ovacijami jugoslovenskemu kralju in predsedniku poljske republike.

* **Zborovanje učiteljskega kozjanskega okraja** je bilo v soboto 12. t. m. v Kozjem ob občini udeležbi. Po obravnavanju tekočih stanovskih zadev nas je tov. Podjavoršek s svojim predavanjem povedel med našega kmeta in nam pokazal nove velike naloge, ki nas še čakajo.

* **Banovinska mlekarstva šola v škofji Loki** je pričela pretekli mesec redno šolsko leto, ki traja 10 mesecev. Prijave za sprejem v internat so bile izredno številne. Bilo je sprejetih 15 fantov, ker ni več prostora. Gučenci so iz raznih banovin naše države.

* **Zahvala.** Vsem prijateljem, tovarišim in znancom, ki so se me v tako obilnem številu spomnili ob moji petdesetletnici, posebno našim sedanjim in bivšim kolegom, ki so me podprali v prijetnem spomnu na čase našega skupnega dela, se iz vsega srca zahvaljujem. Dr. Ivan Lah.

* **Smrt starega hrvaškega književnika V. Čišku** je umrl v 74. letu književnik Martin Dragolčić, ki je bil po rodu Osiječan. Pred desetletji je bil kotarski predstojnik, a je bil za časa Klučkovskega režima preganjan in odpuščen iz službe. Napisal je mnogo etic in novel in je bil v mlajših letih tudi sicer delaven na prostornem polju. Ker je popolnoma obubožal, ga je pred leti vzela mestna občina v ubožnico, kjer je zdaj umrl.

* **Novi grobovi.** Včeraj jutraj je po dolgotrajni bolezni v 70. letu svoje starosti preminila g. Ana Mayrova, soproga pred tremi leti umrlega Mavricija Mayra, lastnika staroznane pivovarne. Prenehalo je biti srce, polno dobrote in usmiljenja. Saj je blago pokojnico poznal premožen revež in siromašen dijak. Radodarno blago pokojnico, ki se je pred desetletji primožila iz ugledne družine likove iz Lesc v Kranj, bodo zlasti pogrešala naša karitativna društva. Razen sina g. Mavricija zapuša ugledna gospa še tri hčerkice: go. Anico, soprogo sodnega nadsvetnika g. Pernuša, go. Jelico, soprogo zobotehnikarja in podžupana g. Holchakerja, in go. Irmo, soprogo g. inž. Hladnika. Pogreb plemenite gospe bo jutri ob 17. na kranjsko mestno pokopališče. — V Novem mestu je v nedeljo legel v grob upokojen bivši dolgoletni občinski policijski stražnik g. Franc Ljubti, ki je bil znan vsem meščanom zlasti pa ga imajo gotovo še v živem spominu bivši novomeški dijaki, saj je marsikateri s prav očtovskim in galantnim našopom obvaroval nepremišljeni dejanji. Bil je policijski uslužbenec, ki je dobro razumel svoj težavni poklic. — Pokojnika blag spomin, zahajajočim naše iskreno sožalje!

* **Mesečni za modro zabavo in gospodinjstvo** je »Zenski list«. Božična številka je posebno bogato opremljena in zlasti v modnem delu opazoma veliko množico okusnih modelov, deloma v barvnem tisku. Nadalje najdemo v listu otroško modo in prav lepe predloge za zvečja. Zabavni del obiluje izvršnih novel in poučnih člankov, tako o ženskem gibanju in drugih aktualnih problemih. Zanimivi so članki o ženskem sportu, materinstvu in kozmetiki. V gospodinjstvem delu se obravnava vprašanje modernega stanovanja, tu najdemo tudi izvršne recepte in navodila za kuhanje in slikah listu je priložena krojna pola. List je tako izvrstno urejen in praktično opremljen, da ga moramo priporočiti vsaki ženi in gospodinjki. Naročnina znaša četrtletno 45 Din; naroča se pri upravi »Zenskega lista«, Zagreb, Samostanska 2.

* **Kolo sta našla.** Pred dnevi sta se vozila v čolnu po Savi v bližini Zgornjega Loga Kres Ernest in Boris Taufer. Iz čolna sta opazila v grmovju skrito kolo. Mladinci sta kolo izročila litjskim orožnikom, ki vodijo preiskavo, čigavo je kolo. Kolo, ki je znamke »Orkan«, se nahaja na litjskem sodišču.

* **Nesreča na morju.** 27. oktobra se je ponesrečila med silno nevihto pred Šibenikom ladnja »Novo Kosovo«. Vilhar jo je vzel na pešne pri otočju Barčun in hudo poškodoval ladnjo dno. Mornarji so se le s težavo rešili. Brez temeljitega popravila ne more poškodovana ladja dalje pluti. Ker je pa lastnik ladnje pomorskemu kaptanu Tomažu Matijem nemogoče z lastnimi sredstvi popraviti ladnjo, se bo zgledil te dni z banskim dovoljenjem pri dobrih srečih naše banovine, da po močeh prispeva k

stroškom ter mu tako omogočijo zopetno plovbo.

* **Ustavljeno kazensko zasledovanje.** Z ozirom na svoječasno vest, ki jo je prinesel naš list, da je g. Nalaj Jernej, banovinski častar v Podgradu dne 29. oktobra pri Gostinici izvršil razbojništvo (roparski napad) nad posestnikom Godcem Janezom, objavljamo resnici na ljubo, da je deželno sodišče v Ljubljani ustavilo zoper g. Nalaja Jerneja vsako kazensko zasledovanje vsled dotleznega roparskega napada, ker ni bilo v svrhu nadaljevanja preiskave nikake osnove, še manj pa dokaza. Upamo, da je s tem gosp. Nalaju zadosteno.

* **Vlom v vinski klet.** Pred dnevi so neznanzi zlikovci vdrli v vinski klet posestnika Fr. P. na Pečici nad Poljčanami. Priskrbi so se tja okrog pol 23. ko so že vsi domači spali. Svoj posel so opravljali nemoteno, ker se hiša nahaja bolj na samotni S. sekcijsko so odstranili ključavnice. Posluži se se v obliki meri dobre kapljice. Razen tega so si napolnili v vinom in vzeli s seboj vse steklenice, ki so jih dobili v kleti in en manjši sod vina. Gospodar je takoj opazil čele naslednji dan in ugotovil, da se zlikovci niso zadovoljili le s tem, kar so odnesli, temveč so pustili odprto pi-pi, da je izteklo vse vino.

* **Svoja tovariša okradel.** Iz Trebeljevega nam pišejo: Zadnje čase so pričeli te-meljito popravljati ceste, ki drži iz Ljubljane proti Litiji in skozi našo občino. Na delo se je prijavilo tudi precej nedomačinov, med njimi trojica Bosancev, ki so se nastanili v skupnem gospodinjstvu. Pred dnevi pa se je prijavil eden izmed trojice, Vukić šime pa imenu, za bolnega in je ostal doma, njegova tovariša pa sta odšla na delo. Zvečer sta se oba vrnila domov, a sta naša bolnikova težišče prazno. Na veliko začudenje in še na večjo žalost sta našla tudi izrazeno stanovanje. Slenarški šime jima je odnesel vso obleko, perilo, denar, srebrni ur in še nekatere druge drobnarije. O tatvini sta Bosanca obvestila orožnike, ki so odšli takoj na zasledovanje. To dni pa je naletela patrulja na osumljenega beguna Vukića je bil oddan v zapore litjskega sodišča. Nenošeni tovariši je izpovedal, da se je naveličal dela v mrazu, in da se je rajši na nenošen način okoristil s premoženjem svojih marljivih tovarišev.

* **Napad. Vojsk Jakob,** posestnik iz Lasogovca, se je nahajal nedavno družbi fantov v gostilni pri Slani v Dornavi. Začetek so si fantje med seboj razredili in je vsak nekaj plačal. Ko je Vojsk plačeval svoj delež, je to videl Konša Ivan od Sv. Marije, ki je pri tej priliki tudi opazil, da ima Vojsk še več denarja. V gostilni so se fantje nekaj soredili in je med njimi nastal preten, ki pa se je končal z zvečnim meš-sobnim prijatelstvom. Ko se je Vojsk v družbi Konše vrátil domov v Lastogovca, ga je ta na cesti nenadno napadel, čes: »Ti si prej mene v gostilni tepel, jaz pa te bom tukaj. Pri tem »Vojska vrzel po tleh, mu pokleknil na prsa, ga začel s nestimi obveljaviti po glavi in je tudi izmaknil Vojsku iz denarnice 200 Din, kakor je izpovedal v prijavi orožnikom, ki so Konšo zaslika-li. Konša pa je trdil, da ga je prvi napadel Vojsk, o denarju pa ni hotel sloh ničesar vedeti. Kje je resnica, bo doznalo sodišče.

* **Kupite Ciril-Metodove razglednice** za Božič in Novo leto; dobe se v trafikah trgovinah in družinski pisarni, Beethovnova ulica št. 2, tritličje. Cena 1 komadu 1 Din.

* **Za 29.60 Din** si privrivate 1 liter naj-finejšega kleria. 36 vrst Pater Avguštinovih likarskih esenc, steklenica po 10 Din črna v zalogi drogeriji Gregorič, Ljubljana, Prešernova ulica 5.

* **Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobjeno perilo** v najlepšo izdelavo.

Iz Ljubljane

* **Drvi** bo naša mladina, združena v »Preporod«, proslavila rojstni dan Nj. Vel. kralja Aleksandra I. s slavnostno akademijo v Trgovskem domu. Pokroviteljstvo so sprejeli g. dr. Anton Jug in častni damski komite, ki ga tvorijo naše najodličnejše dame. Pričetek prireditve bo točno ob 20. uri. Spored je skrbno izbran in bo gotovo zadovoljil vsakogar, saj so »Preporodovci« akademije splošno znane po izvršnih spori-kih. Orkester bo izvajal krasno Bela-Ké-larjevo »Komlično uverturo«, spremljal bo saksofon solo v Ganglbbergerjevi kompoziciji: »Moja Teddy« in slednjič zaigral še izvrstno koračnico Roberta Stolza »Mi smo mladina« Pevske solistične točke tvorijo dela Borodina, Čajkovskega, Pavčiča, Puc-cinčija, Verdija in Vilhara. Izvajal bo tudi Seitzov violinski koncert v treh stavi-kih. Na programu so še doklatorske točke. Po akademiji bo ples ob zvokih priznane-ga jazz-orkestra »Sonny-boys«. Na razpo-lago bo tudi dobro založena okrepčevalnica. Čisti dobrotek je namenjen fondu za koloni-jo revnih in bolehnih članov ob morju. Apeliramo na našo javnost, da prireditel-jaš naših agilih Preporodovcev pomočestvo poseti.

* **Pogreba učiteljice ge. Voglarjeve** se je v soboto popoldne iz Hrastnika udeležilo 15 učencev s cvetjem in zelenjem v roki, vse učiteljstvo hrastniške šole in zastopniki drugih šol ter predstavniki JUJ, sekojja Ljubljana. Ob odprtem grobu se je poslušal od dobrodušne učiteljice mali Me-tod Jenko v imenu ostalih njenih ljubljenskih učencev. V imenu hrastniškega učiteljske-ga zbora, učiteljskega društva za srez Laško in hrastniških narodnih društev je spregovoril pokojni v slovo učitelj g. Hof-bauer Lojze. Vsem navzočim se je v dno srea smilil priletni oče pokojnice g. Franc Knez, višji davčni upravitelj v pokolu iz Celja, ki je z zadnjo izgubo ostal popolno-ma sam.

* **Hišnim posestnikom.** Mestna občina Ljubljanska bo razobesila na rojstni dan Nj. Vel. kralja Aleksandra I. v četrtek 17. t. m. državne zastave in vabi ljubljanske hišne posestnike, da store istotako. Zupan in mestni načelnik: dr. Dinko Puc l. r.

* **Slavje naše vojake.** Rojstni dan svo-jeja vrhovnega poveljnika Nj. Vel. kralja Aleksandra bo počastila zelo svečano zla-sti naša vojska. Dravi bo oddani iz Ljub-ljanskega gradu topovski strehi. Jutri bo vojska z oficirji prisostvovala cerkvenim obredom, ki se bo vršila ob 9. v pravo-slavni kapeli in vojašnici vojvode Mišiča in

Penkala

ne in anodne baterije dajejo iako svetlobo, trajajo dolgo in zato so najbolj zahtevane 320

v starokatoliški kapeli, ob 10. pa v stolnici in evangelijski cerkvi. Po zahvalnici v stol-nici se bodo sprejemale čestitke v Oficir-skem domu, kjer bo svirala vojaška godba. Godba 40. pp. bo priredila popoldne ob 15. do 16. pod vodstvom kapelnika g. dr. Cer-ni koncert v »Zvezdic«. Zvečer bo po mestu slavnostna bakljada.

* **Udruženje rezervnih oficirja in ratni-ka,** podobor Ljubljana, naproša vse rez-ervne oficirje, da se ob priški rojstnega dne Nj. Vel. kralja Aleksandra udeležijo v čim večjem številu slovesnih bogoslužij v ljubljanskih cerkvah.

* **Prihod slovaških gostov iz Bratisla-ve.** Člani orkestra Slovaške filharmonije iz Bratislave, ki bodo priredili v petek v uni-onski dvorani velik simfonični koncert, se pripeljejo v Ljubljano v petek z dunaj-skim brzovlakom ob 17.22. Na kolodvoru jih bodo sprejeli predstavniki JČ-lige in drugih društev, občine itd. Vabimo vse pri-jatelje jugoslov-českoslovaške vzajemnosti, da se pridružijo sprejemu in tako pokaže-gostom, da so nam dobrodošli v Ljublja-ni. Po koncertu, ki se bo pričel točno ob 20 in za katerega so še na prilago vstop-nice, bo JČ-liga priredila gostom večerjo v Un-ionu. Event. prijave za to večerjo spre-jema tajnik lige g. Jaromir Klapalek (tel. štev. 21-04).

Za zajtrk!

Ovomaltine bi morali jemati za zajtrk matere, otroci, rekonvalescenti, ljudje v starejši dobi življenja in vsi oni, katerih organizem potrebuje okrepčila, da more odoliti vsem te-gobam vsakdanjega dela.

Zdrava krepljena hrana Ovomaltine vsebuje v svojih top-ljivih zrnih najzlahtnejše sno-vi slada, svežih jajc, svežega mleka, katerim je zaradi bolj-šega okusa dodan kakao.

Na zahtevo pošljemo vzorec brezplačno. Cena male skatljice Din 16.—. Dobiva se povsod.

Dr. A. Wander, d. d., Zagreb.

OVOMALTINE

daje moč.

* **Nič več ljubezni!** Kdor hoče videti in slišati, kako hudo bi bilo brez ženske lju-bezni na svetu, naj ne zamudi posetiti naj-novejšega filma v Kinu Matica. Smeh, do-tipi, lepe pokrajine, očarljive slike z mor-ja in dva najljubeznivejša partnerja: Lilian Harvey in Harry Liedtke. Kaj hočete še več? Bogat Američan je nepoboljšljive ženskar in ga oberejo vsako leto pretkane žens-ke za težke desetstotice dolarjev. Po nekem takim nesrečnem podvigu sklene s prija-teljem stavo za 500 tisoč dolarjev, da pet let ne bo prišel z nobeno žensko lju-bavnega razmerja. Da bi ostal mož beseda in dobil stavo najame ladjo ki naj križari pet let po morjih, in ga varuje pred žen-skami. Prične se jadrno romanje samec na parniku »Odysseus«, dokler... Prične se tekma med stavo in žensko. Kdo je zmagal? Nikoli ne uganete, če ne greste sami po-gledat. Film je več kakor navadna veselo-igra. Po svojih krasnih slikah razsvetljene-ga Newyorika sredi noči, iz Nice in okolice ter iz svežega zdravega mornariškega živ-ljenja uvrščajo ta film tudi med najlepše topisne filme. In še takšna vesela druž-ba! Najbolj zagrenjene sovražnice žensk mora osvojiti film »Nič več ljubezni!«

* **Druga serija Ufinih kulturnih filmov.** ZKD donaja v programu svojih filmov predstavo druge serije najnoveljših Ufinih kulturnih zvočnih filmov, in to: 1. Tajno-sti jajčne lupine 2. Pridobivanje iekla 3. Pri trgovcu raritet in 4. Skrivnosti iz živ-ljenja biljke. Tem krasnim in izredno po-čutnim filmom dopla ZKD najnovelši zvočni tehnik Program je tečaj vezanostev. Filmi so izdelani po najodličnejših znan-stvenih strokovnjakih, tako da ima steher-ni inteligentni učitek pri teh predstavah ZKD bo preživljala te filme kot svoje ob-ljajne snorele v Elitem kinu Matici Pre-miera bo na naročni praznik jutri ob 11. dopoldne. Cene nizke?

* **SMUČARJI ŠPORTNIKI!** Predno se odločite za kakšno smuč, najte-žje, zahtevnejši, brezprijateljski, ali enostilni ali trdniki.

* **IVAN SAVNIK Kranj** Gena brezkonkurenčni

* **ZALOGA POHIŠTVA F. FAJDIGA SIN** LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 17. Ustanovljeno 1879. Ček. račun 18941 384

* **SMUČARJI ŠPORTNIKI!** Predno se odločite za kakšno smuč, najte-žje, zahtevnejši, brezprijateljski, ali enostilni ali trdniki.

* **IVAN SAVNIK Kranj** Gena brezkonkurenčni

* **ZALOGA POHIŠTVA F. FAJDIGA SIN** LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 17. Ustanovljeno 1879. Ček. račun 18941 384

* **SMUČARJI ŠPORTNIKI!** Predno se odločite za kakšno smuč, najte-žje, zahtevnejši, brezprijateljski, ali enostilni ali trdniki.

* **IVAN SAVNIK Kranj** Gena brezkonkurenčni

* **ZALOGA POHIŠTVA F. FAJDIGA SIN** LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 17. Ustanovljeno 1879. Ček. račun 18941 384

* **Zborovski koncert društva »Cankar«** bo v ponedeljek 21. t. m. v Filharmonični dvorani. Prvi del koncerta bodo same na-rodne pesmi, in sicer Maroltova »Oj tam za gorco«, Gotovčeva »Oj more duboko«, »Ber-sova« Da mi je umrele in Devote korošče »Da bi bila lepa ura«, »Bardica«, »K' sem v planini« v vas hodu. V II. delu nastopi solist-baritonist Zupan Albert ter zapoje Lajovic »Iskal sem svoj mladostni dan« in narodno v Stritofovi obdelali »Voznica« III. del pa bo imel same umetne moške zборе. Začetek koncerta bo točno ob 20.

* **Slovaška filharmonija v Ljubljani.** V petek 18. t. m. bo koncertiral v Un-ionu orkester Slovaške filharmonije iz Bratisla-ve. Nastopi 65 članov, polno zaseden simfo-nični orkester, ki bo izvajal 4 velike kon-certne točke. Prva bo simfonična pesni-telj slov skladatelja Jana Belle »Usoja in ideal«, druga Maršikov »Scherzo capricio-«

* **Čudovite uspehe dosežete z liker-esenca-mi,** ki so pripravljene za domačo izdelavo najfinjših likerjev ter najboljšega ruma.

Dobite jih v drogerijah KANC, Ljubljana in Maribor. 15373

* **« tretja bo Smetanova »Vltava«** »Vltava« je vzeta iz simfoničnega ciklusa »Iz moje domovine«, v kateri slika nesmrtni skladatelj svojo domovino. »Vltava« je ena najlepših skladb tega ciklusa. Slika nam v orkestru cel tek Vltave, glavne češke reke od njenih dveh izvirkov po poti, ko narašča v veliko plovno reko in teče mimo zla-te Prage, kjer jo pozdravlja staroslavni Vi-segrad, in nato dalje do njenega izliva v Labo. Četrto točko, nekako glavno točko programa, pa bo tvorila velika Dvorakova simfonija »Iz novega sveta«. Občinstvo opozarjamo na ta koncert. Program je lep in brez dvoma izvrstno nastavljen. Pred-prodaja danes ves dan in v petek ves dan v Matici knjigarni po običajnih koncert-nih cenah.

* **V društvu »Sočije bo v soboto točno ob 21 v salonu pri »Levu«** slavje z imenom »Kraljev dan« Sočane, prijatelje in vsa na-rodna in narodno-prosvetna društva opozar-jamo na ta »Sočine« patriotični večer. Na programu bo nagovor društvenega pre-dsednika g. dr. Dinka Puca, predavanje pi-satelja dr. Ivana Laha, petje ljubljanskega Matičnega kvarteta, deklaracije in zaključni govor podpredsednika Ivo Saneina. Vse člane in druzo občinstvo vabi na po-noštevno udeležbo predavateljski odsek.

* **Šahovski turnir za prvenstvo uni-verze.** V 10. kolu se je že počela čutili borba za končni placement. Sicer je do konca še vedno 5 kol, tola zdi se, da ima-to točke veliko večjo vrednost. Stani je na-slejnje: Gabrovšek L. 9, Vidmar S. (1), Preinfak 8, Gabrovšek J. 7, Sorli 6, (1), Krulc 5 in pol (2), Runkelj Z. in Sikošek 5; Aseker, Geržič 4 in pol (1), Runkelj Ivo 3 in pol, Cibic 3 (1), Žičan 2 (2), Sever in Škerlak 1 in pol, Zupan 1.

* **Božična drevesca na Kongresnem tr-gu.** Božiček se že bliža. Kongresni trg je postal čez noč smrekov gozdič. Okoličani z Iga, Dobrujam in drugih vasi, celo iz Ste-ene na Dolenskem, so pripeljali na trg ne-kaj sto malih smrečic. Cene drevescev so letos zelo različne in se gibljejo po več-košti med 5 in 50 Din. Kmetje trebijo in obdelavajo drevesca kar na mestu in s hre-penjem pričakujejo kucev Bog dal, da bi jih bilo kaj dosti, saj morajo ljudje v teh kritičnih časih gledati na vsako paro.

* **Poškovanci.** V bolnico so včeraj pripeljali 39 letno služkinjo Marijo Božiče-vo, stanujočo na Poljanski cesti 41. Po-poldne je sekala drva, pa ji je odletela se-kira in jo ranila v levico. — Stolarjeva že-na iz Šmarce pri Kamniku, Katarina Sku-bicova, je včeraj padla doma na dvorišče in si zlomila desnico. Na 34-letnega posest-nika Gasperja Janeža iz Gerovega pri Ca-gru pa je zgrmela skladiščnica drva in je ob-lezal s hudimi notranjimi poškodbami.

* **Seja častnega damskega komiteja 22 XII.** slovaški večer bo danes ob 16. v dam-ski sobi kavarne Emone.

* **Ljubljanski Sokol** je glede na go-spodarsko krizo sklenil soglasno, da opu-sti letošnji tradicionalno maskarado na pustni torek.

* **Sokolsko društvo Ljubljana III.** za Bežigradom priredi 17. t. m. v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja prvo mladinsko akademijo s telovadnim, pevskim in glasbenim soredom. Prireditelj bo v dru-štvenih prostorih in topničarji vojašnici, vhod z Dunajske ceste. Začetek točno ob 17 uri.

* **V kapeli slovenske starokatoliške cerkve** na Gosposvetski cesti št. 9 bo jutri na kraljev rojstni dan slovesna služba bo-ža ob 9.

* **V zbornični dvorani univerze** bo g. vseuč. prof. A. Gosar danes ob 18. nadalje-val predavanja o socioloških in ekonomskih osnovah moderne družbene reforme.

* **Predavanje podružnice Sadjarskega in vrtnarskega društva** bo drevi ob 19. v predavateljski minarološkega instituta na univerzi, in sicer bo govoril predstojnik, nadzornik g. Josip Strečelj o jagodah in šparglji. Vstopnine ne bo.

* **Podružnica Sadjarskega in vrtnar-skega društva** na Viču bo priredila v četrtek 17. t. m. ob 19. v šoli sadjarsko pre-davanje. Višji sadjarski nadzornik v p. g. Humek nam bo govoril o sadjarskih delih v sedanjem letnem času.

* **Jugoslovensko društvo za proučeva-nje in zatiranje raka.** podobor Ljubljana vabi na sestanek, ki bo v torek 22. t. m. ob 18 v mali dvorani Delavske zbornice. Dis-kusija o organizaciji zdravljenja raka v Ljubljani. Uvodna referata za diskusijo po-dasta prof. g. dr. Zalokar in g. dr. Leon Šavnik.

* **Klub jugoslovenskih primorskih aka-demikov.** Drevi ob 20. bo v prostorih »Preporoda« rojstni članski sestanek, ki bo ro-svečen blagokojnemu knezožofu dr. Se-deju. Predavala bo tovarišica Lojzka Bru-sova.

* **Društvo slušateljev juridične fakul-tete** priredi v sredo 16. t. m. ob 18. v pre-davateljni 90 na univerzi predavanje o kri-zi praktične jurisdicije. Predaval bo g. Anton Lajovic, sodnik apelacijskega so-dišča.

* **Čajanka Propagandnega društva** bo drevi ob 20. v veliki dvorani Uniona. Iz-prijaznosti poje pevski kvintet »Ljubljane« Sočelje »Negodetov jazz.« Prosimo za toč-no to.

* **Jadranska pesna vala** bo jutri točno ob 20 g. Jenko bo učil rumbó. Igral bo jazz Orkeon.

* **Zlato, lomljeno, zlatnike in srebrne** kroge kuje F. Čuden, Prešernova 1.

* **Merkurjeva plena** ne bo. Trgovsko društvo »Merkur« za Slovenijo v Ljubljani

je sklenilo, da se prihodnji predpust sričo neugodnih gospodarskih razmer ne bo vršil običajni Merkurjev ples.

Iz Celja

* **Mestno gledališče.** V nedeljo ob 16. bo mladinska predstava špičarjeve pravilne igrice »Pogumi Tonček« v režiji ge. Sadarjeve. Cene so znatno znižane. Pred-prodaja vstopnic je v knjžarni Gorličar & Leskovec na Kralja Petra cesti.

* **Sokolsko društvo** poziva članstvo, da se jutri v kroju udeležijo svečane službe božje ob 9 v župni cerkvi.

* **Ponesrečena umetnost.** Po deželi je hotel v zadnjem času 22-letni brezposelni graver Mario Pajer, ki nima stalnega bi-vališča in se preživlja s tem, da je proti honorarju požiral zaprte nože. V nedeljo je razkazoval to svojo umetnost tudi v Vita-nju, kjer pa se mu je poskus ponesrečil. Ko je požrl 12 cm dolg zaprt nož, mu je ta zdrknil v želodec. Včeraj je bil Pajer operiran.

* **Žrtve celjske katastrofe.** Stanje učiteljice Matilde Potočnikove se obrača na bolje in je vendar upati, da bo v kratkem okrevala. Posestnikovega sina Antona Ob-laka so predvčeršnjim dopoldne na pro-šnju staršev prenevali domov. Njegovo stan-je je še vedno kritično. Oblak je le od časa do časa pri zavesti. Predvčeršnjim je bila prepeljana v bolnico 21 letna dekla Marija Tomšetova iz št. Pavla pri Prebol-u, ki je takoj po katastrofi v Levcu odšla domov. V ponedeljek na je dobila kot posled-od preživelega strahu hud živčni napad. Od časa do časa se omesviti in se trese po vsem telesu.

* **Zopet žrtve noža.** V prepriju je zabo-del neki mladenč 27. letnega mesarja Aloj-zija Pungartnika od Sv. Primoža pri Ljub-nem z nožem v desno pleče in mu prizadel veliko krvavečo rano. Pungartnika so pre-peljali v celjsko bolnico.

* **Z nožem v trebuh.** V nedeljo ponoči je kahal 28-letni posestnik Franc Deželak iz Slivnega pri Sv. Krištofu nad Laškimi žganje. Za pečko je zadel, na priliko pa je izkoristil sosedov hlapca Ivan Žugelj in zlezel v sobo, kjer je spala Deželakova že-na. Ona je pričela kričati in klicati na pomoč. Deželak se je prebujil in vrzel nasil-než skozi vrata. Ko je nekaj minut pozne-je stopil pred hišo, da bi pogledal, če je Žugelj že odšel, je ta planil iz teme proti njemu in ga zabolil z nožem v trebuh. De-želaka, ki ima prepran trebuh v dolžini dobrih 10 cm, so prepeljali v celjsko bolni-co.

* **Tatvina kolesa.** Trgovcu Walterju Rauchu je v ponedeljek zvečer ob 18.30 iz-jez Jadransko - podunavske banke tat ukradel 2500 Din vredno novo, temno-rdečo pleskano kolo znamke »Waffenrade«.

* **Mestni kino** bo predvajal drevi kras-en zvočni film »Otok izbuklinih«. V glav-nih vlogah nastopajo Fric Kortner, Tala Birelova, Konrad Veldt, Henrik George.

* **Mestno parno in kadno kopališče** bo 21., 22., 23. in 24. t. m. odprto ves dan, na kar se stranke opozarjajo.

Iz Maribora

* **K poročilu o uspehih Zgodovinskega društva** se tole: Bodočnost ZDM je kljub nad vse uspešnemu delu v preteklem letu težka. Nadaljnji razvoj odvisel od našega članstva, ki ZDM dosedaj ni zapustilo v nobenih, še tako težkih časih, ter od društvenih podpornikov, kateri so vsi ob vsaki priliki vedeli ceniti delo ZDM in ga v težavah podpreli. Med svoje največje do-brotnike šteje ZDM že dolgo časa pomočnika bana g. dr. Pirkmajerja. Zato je občni zbor sklenil soglasno in iskreno zahvalo za vsestranski pomoč, s katero je g. podban sprejel v preteklem letu delo Zgodovinskega društva v Mariboru.

a. Posode v javnem prometu morajo biti zigosane! V zadnjem času se pogostokrat primeri, da se rabijo v javnem prometu zlasti za prodajo mleka, nežigosane steklene posode, ki ne odgovarjajo predpisi. Posode, ki ne odgovarjajo predpisi, so nevarne za zdravje ljudi. Zato mora biti vsa posoda, ki se uporablja v javnem prometu, zigosana. Posode, ki niso zigosane, ne smejo biti v javnem prometu. Posode, ki niso zigosane, ne smejo biti v javnem prometu. Posode, ki niso zigosane, ne smejo biti v javnem prometu.

Iz Kranja

r. Opozorilo. Vse nacionalno in socialno čuteče meščane opozarjamo na današnjo predstavo Kraigherjeve »Kotljice, ki se upirajo v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja. Čisti dobiček je namenjen v prid brezposelnim. Vstopnice se dobe v predprodaji in trgovini G. Hleba in zvečer pri blagajni.

Z Jesenic

e. Obdaritev siromašne dece. Na pobudo vodstva deške in dekliške osnovne šole se je pred kratkim na Jesenicah osnoval poseben odbor ugodnih gospodinjstev in gošpodov, ki si je nadel nalogo, da zbere edredstva za obdaritev revnih otrok. Odbor je v teku enega meseca nabral 9200 Din; od tega je samo šolska deca nabrala za svoje revne tovariše in tovarišice 1400 dinarjev. Razdelilo se bo 33 parov čevljev, 20 kompletov obleke za dečke, 40 obleke za deklice, dalje 40 garnitur perila, nogavic, rokavic in podobnega. Odbor prosi vse, ki so prešli nabiralne pole, da te čim prej vrnejo šolskemu upravitelju, da bo možno pravočasno nabaviti potrebno blago za našo siromašno šolsko dečo. V torek 22. t. m. ob 16. se bo vršila božična in šolski telovadnici z lepo igrico, petjem, godbo, deklaracijami in obdaritvijo revnih otrok. Vabljeni tudi odrasli!

Iz Trčica

č. Film »Dumirto« se bo v Trčicu vrtil pod okriljem podružnice SPD danes ob 16. za šolsko mladino, ob 20. pa za odrasle. Film je izredno lep in značilen za naše južne kraje, katerim kraljuje Dumirto kakor nam Trčica vso pogorje. Film spremlja glesba. Vstopnice je navadna. Na ta film opozarjamo vse prijatelje planin in vse šole v trčičski okolici.

Iz Litije

i. Na rojstni dan Nj. Vel. kralja bo ob 8. svečana služba božja. Interno proslavo bo priredila šolska mladina takoj po maši. Pestrá akademija osnovne šole pa bo v nedeljo 20. t. m. ob 15. v litijemskem šolskem domu.

i. Sokolsko gledališko deluje. V soboto 19. t. m. bodo igrali vrli litijski diletantje dramo »Zemlja«. Komad režira br. Beno Pečnik, glavno vlogo pa bo igral br. Zidec. Predstava bo v korist izletniškega fonda za naše telovadce, ki pojdejo na vsesokolski zlet v Prago.

Iz Novega mesta

n. Na rojstni dan Nj. Vel. kralja prireditelj aktivni in rezervni oficirji v saloni Wind'scherjevega hotela družabni večer s sodelovanjem sokolskega orkestra. Udeležba za ga. oficirje obvezna. Osta občinstvo je vujudno vabljeno. Posebnih vabil in vstopnine ne bo. Obleka promena. Začetek ob 20. Proslava, ki jo je namenjal prireditelj na ta dan PRK na meščanski šoli, bo zaradi oficirske prireditve danes.

n. Izgubila se je sokolska legitimacija na cesti Bršljim-Novomesto, glaseča se na ime G. Lili. Učiteljca iz Smihela. Najditelj se naproša, da jo odda lastniku.

n. Pohabljen kaznenec. V nedeljo dopoldne je pobegnil iz zaporov okrožnega sodišča kaznenec Rudolf Turk, rojen l. 1902 v Dolenci Strazi, občina Prečna. Turk bi moral odsedeti večmesno kazno zaradi prevar. Pohabljen je neznano kam.

Iz Ptuija

i. V proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja priredi Podmladek RK na gimnaziji v četrtek 17. t. m. ob pol 20. slavnostno akademijo v gledališču.

i. Trgovine bodo na državni praznik 17. t. m. čez dan zaprte.

i. Mešno načelstvo poziva hišne poslušnike, da razobesijo zastave na državni praznik 17. t. m.

i. Posojilnica v Ptuj se je 5. t. m. preselila v lastno hišo na Slovenskem trgu. Posojilnica, ustanovljena 1883, je najstarejša in najmočnejši slovenski denarni zavod v Ptuj.

i. Kino. Na državni praznik 17. t. m. se bo predvajala krasna drama »Jazz pevač« ob pol 19 in pol 21.

GLEDALIŠČE

LJUBLJANSKA DRAMA

Začetek ob 20

Sreda, 16. Zapravljevec. Red D. Četrtek, 17. zaprto.

LJUBLJANSKA OPERA

Začetek ob 20

Sreda, 16.: Vičola z Montmartra. B. Četrtek, 17.: Koštana. Slavnostna predstava v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Aleksandra I. C. Petek, 18. zaprto.

SENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER

Začetek ob 20.15.

Sobota, 19.: Svetnik (Deviški Jakob). Nedelja, 20.: Svetnik.

★

Priporočamo. Raimundov »Zapravljevec« se vzpirajo v drami drevi za red D. Predstave je prav dobro, zato obisk najpotebe priporočamo. — V operi se drev ponovi izvrstna Kalmanova opera »Vičola z Montmartra«. V posameznih vlogah nastopijo: ga. Poliček, Zupan, Pevko, Simončič, Magoljič in Sekula Dirigira Neffat, režija je Povbelova. Predstava je za red B.

Slavnostna operna predstava v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Aleksandra I. bo v četrtek in operi Vorizor se Konvencija »Koštana« v znanj izvrstni zasedbi pod taktirko ravnatelja Poliča. Predstava bo za red C.

Marihorško gledališče

Sreda, 16. decembra: Zaprto. Četrtek, 17. decembra ob 20 ur: »Kralj na Betanovic Ab D Slavnostna predstava v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja. Petek, 18. decembra: Zaprto.

Iz Ljutomer

i. Občni zbor podružnice sadjarskega in vrtnarskega društva bo v nedeljo 20. t. m. ob pol 9. v šestem razredu deške osnovne šole z običajnim dnevnim redom. Če bo dopustil čas, se bo vršilo še predavanje. Sadržaj, pridite!

i. Sokolski oder je zopet pričel delovati. V soboto 12 in v nedeljo 13. t. m. so naši diletantje uprizarili Nestroyev burko »Utopljence«. Vloge so bile vse v dobrih rokah in igra je bila dobro naštudirana kar je zasluga režiserja br. Stoparja. Ugajala sta osobito Smola in Buča. Prvi večer je bil obisk bolj slab, v nedeljo pa boljši.

Iz življenja na deželi

ZAGORJE. Prosvetni mladinski odsek Sokola bo zopet začel svoje delo danes ob 16. Na sporedu bodo otroška predavanja, pripovedovanje pravljic in pripovedki itd., vse s skiptičnimi slikami. Starši, pošljite otroke ob sredah v Sokolski dom, saj bodo tam pod skrbnim nadzorom učitelje Boža Černelca, ki je vodja odseka, in Ivana Koprive, ki je društveni prosvetar. — Na rojstni dan Nj. Vel. kralja ob 19. bo priredil prosvetni odsek sokolskega društva poučno predavanje. Vstop bo vsem prost. Pokažite svojo narodno zavest in pridite točno, ker predavatelj se ob 21. že odpelje.

BLED. V kratkem bo priredil blejski Sokol dve poučni predavanji. Prvo bo jutri ob 20. v Sokolskem domu. Predaval bo br. dr. Obersnel z Jesenic o svetovni krizi in njenem vplivu na razmere v Jugoslaviji. V nedeljo 20. t. m. ob 17. popoldne pa bo predaval br. Jaka Šnicar iz Radovljice o sokolskem delu med narodom. Zavedne Blejce opozorjamo, da se obeh zborovanj po možnosti udeležijo. — Kakor že pokrval v prejšnjih letih bo tudi na praznik 6. januarja 1932 zvečer v Sokolskem domu »Koroški večer«, na kar že danes opozorjamo. Društva pa prosimo, da na ta dan opuste prireditve.

Sport

Otvoritev smučarske tekmo

na približno 10 do 12 km dolgi progi bo priredila Ilirija 20. t. m. ob priliki otvoritve novega smučarskega doma v Slatni (Planici). Tekme se lahko udeležijo vsi verificirani člani JZSS, stari nad 17 let, če predložijo savezno verifikacijsko legitimacijo. Prvo plasirani prejme »Otvoritveni pokal« smučarskega doma SK Ilirije, drugo plasirani plaketo, tretji povečano sliko doma. Prijavnine ni. Zrebanje startnih števil bo ob 8. start in pojasnitve proge ob 11. dopoldne pred domom v Slatni. Cilj istotam. Razdelitev nagrad ob 16. v domu.

Samo pisemne prijave in le na tekmovalnih prijavnih JZSS je poslali na naslov: SK Ilirija, Ljubljana, kavarna Evropa, do petka 18. t. m. v domu v Slatni pa do sobote 19. t. m. do 20.30.

Reprezentanca prvorazrednih klubov v Ljubljani. V svrhu odigranja reprezentance ljubljanskih prvorazrednih klubov s SK Ilirijo v nedeljo 20. t. m. in pozneje z ASK Primorjem se pozivajo vsi prvorazredni klubi, da do srede odpadne pismeno ali telefonično javijo na naslov: M. Kosirnik, Frankopanska 20, če obstojijo kakšni zadržki glede sodelovanja naslednjih igralcev: Logar, Zajc, Kos SK Jadran; Marchiolli, Volkar, Lumber, TSK Slovan; Novak, Trobšček, Kobal, Stupica I. SK Grafika; Kosenina, Skrajnar, Fluhjar, Glavič, Barduck, ZSK Hermes. Zaradi kratkega termina se opozarjajo klubi, da sigurno javijo svoj prihodek ali zadržek. Tozadevna seja bo drevi točno ob 20. pri Stepiču v Šiški. Prosi se za polnoštevilno udeležbo vseh delegatov.

Službeno iz LNP. Drevi ob 19. bo seja k. o. LNP v Delavski zbornici. Ob 19.30 se vabijo na njo Jetraki Brdar Ivan (SK Jadran) in Jamnikar Maks, Pogačar Franc (SK Sloboda, Vt).

Službeno iz LNP. Danes v sredo ob 20. seja u. o. v prostorih Delavske zbornice. Tajnik.

Smučarski tečaj za sodnike na Jesenicah. V nedeljo se je vršil v kavarni Čop na Jesenicah teoretični tečaj za smučarske sodnike pripravilnike, katerega se je udeležilo 7 kandidatov. Tečaj je vodil načelnik tehničnega odseka GZSS inž. Janko Janša. — Ponovno se pozivajo vsa društva, klubi in odseki, ki so vključeni v GZSS, naj takoj javijo imena svojih kandidatov, ki nameravajo položiti sodniški izpit, da jih javijo najkasneje do 18. t. m. podsaveznemu tajniku G. Jožetu Cinkovcu, Jesenice-Fužine. Na poznejše prijave se ne bo oziralo. Navedejo naj se ime, poklic in rojstno leto. — Vsem društvom, klubom in odsekom se javlja, da se bo vršil ves mesec januar tečaj za skoke, ki ga bo vodil savezni trener, ki bo prišel iz Češkoslovaške. Tečaj se bo izmenoma vršil na vseh skakalnicah, ki se nahajajo na teritoriji GZSS. V katerih terminih, kdaj in v katerem kraju se bo vršil tečaj, se bo vsem edincem javilo potom dnevnih listov. Kandidate za te tečaj je treba prijaviti takoj, ker se mora to javiti JZSS. — Seja ožje uprave GZSS se bo vršila v soboto 19. t. m. ob 18. v kavarni Čop na Jesenicah. Z ozirom na zelo važni dnevni red se pozivajo na sigurno udeležbo vsi bližnji in tudi zunanji delegati.

Predavanje o smučarstvu. Na splošno željo ponovi Smučarski klub Ljubljana predavanje »O smučarstvu« 18. t. m. ob 20 v Delavski zbornici. Slike bodo projicirali z drugim aparatom, da bodo povsem jasno in razločno vidne. Predavanju pa sledi še dodatki, ki se bo počel s tehnično stranjo smučanja. Da se bo zopet pri blagajni navajala, si preostale vstopnice po 8. ali 3 Din v prodajalni pri J. Gorec, Dunajska 1 ali L. Smuc, Selenburgova 8.

Smučarski klub Ljubljana opozarja svoje članse na tozne oiajšave, ki jih nudi Avtopromet Jezersko d. z o. z. v Kranju na progi Kranj-Jezersko in nazaj članom na šega kluba 50 odst. popust proti klubski izkaznici.

Smučarski dom SK Ilirije na Slatni pri Planici se bo otvoril 20. t. m. Slavnost bo otvoril predsednik gradbenega odbora inž. G. Koudelka s pozdravnim nagovorom, sledila bo blagoslovitev doma in slavnostni govor predsednika kluba in predstavnikov oblasti. Nakar bo smučarska tekma na 8 km. Med tekmo bo ogled notranjih prostorov in zakuska. Popoldne ob 16 razdelitev nagrad tekmovalcem in nastaj zabava.

TSK Slovan (smučarska sekcija). Danes ob 20. redna odborova seja.

GOSPODARSTVO

Zaposlimo našo domačo premogovno industrijo

Te dni se je vršila v Beogradu seja predsedstva Zveze rudarskih in topniških podjetij, ki je bila posvečena zlasti vprašanju zaštite naše domače premogovne industrije. Predsedstvo zveze je v zadnjem času zbralo podrobne informacije o ukrepih, ki so jih druge države podvezle za zaščito svojega rudarstva. Tako je Francija izdala zakon, po katerem je uvoz tujega premoga vezan na predhodno dovoljenje. Pri izdaji dovoljenja se zahteva točno pojasnilo uvoznika, za katere svrhe se ima porabiti uvožen premog. Dovoljenje se izdaja le v primeru stvarne potrebe. Tudi Belgija je uvoz premoga uredila na povsem sličen način. Madžarska je pred dvema mesecema uvedla stroge omejitve vvoza tujega premoga, avstrijska vlada pa je baš te dni sklenila, da se pri trgovinskem ministertvu osnuje komisija za uvoz goriva, ki bo odločala, v katerih konkretnih primerih se lahko potreba krije z uvozom tujega premoga. Ta komisija bo lahko posameznim podjetjem, ki rabijo inozemski premog predpisala, da dol svoje potrebe krijejo z domačim premogom. Vsi ti ukrepi so bili izdani v državi z dobro urejenimi premogovniki. Naše domače rudarstvo, ki je še v razvoju, potrebuje še v večji meri zaštite proti nenadnemu uvozu premoga iz inozemstva, ki ogroževanje našo našljeno bilanco v zadnjih 3 letih za povprečno 200 milijonov Din letno. Zveza je zbrala na dnevnem naročilo o tem, kdo uvažja tui premog in za kakšno potrebo tako da je možno presoditi, kakšen del tega uvoza se da brez škode nadomestiti z domačim premogom. To ore za začetne količine, ki se morajo razporediti domači premogovni industriji ki bi našim lahko zamenjala prenositi številne brezposelnih rudarjev.

Srečajo znanih avir v mednarodnem prometu in naročajo brezposelnosti ne da da bi z nenadnim uvozom odvezali našim našljeno bilanco in brez potrebe zamenjali našo davimo gospodarsko. Zveza namerava na uvozu nadležila nistatim faktorjem e pravin da se nad vsemim potrebni ukrepi za zaščito domačega rudarstva.

Brezposelnost

Prejeli smo: V pravkar izšli decembrski številki »Radniške Zastite, oficinske glasila Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu, so objavili zanimivi statistični podatki za mesec september 1931. Število pri SUZORU zavarovanih delavcev je znašalo:

	sept. 1931	sept. 1930
moških	484.838	504.230
ženskih	153.827	150.736
		+ 3091

ekupaj 638.665 654.966 — 16301

Zanimiva in važna je ugotovitev, da je število ženskih članov v primeri s septembrskim letom leta naraslo za +3.091, dočim je število moških delavcev padlo v istem času za —13.922. OUZD v Ljubljani opaza že od vsega začetka, da ženske vedno bolj poplavlja dočevni trg, zlasti ob gospodarskih krizah, vendar pada v dravski banovini tudi žensko članstvo OUZDa, samo neprimerno manj od moškega članstva. V ostalih pokrajinah naše države pa število delavk celo v sedanjih hudih gospodarskih krizah narasča. Delovna emancipacija ženske je torej v drugih banovinah razen dravske še mnogo večja.

	vs a država	dravska ban.
moških	15.652	2325
ženskih	4.414	1360
ekupaj	20.066	3685
pri tem pa je znašal padec zavarovanih članov	16.301	4779

Značilno je, da v dravski banovini misli vsi vsi odpušteni delavci iskat zaposlitve na borzo dela, ker je število povpraševanj po delu manjše od števila izvršenih redukcij: te redukcije se namreč nanašajo predvsem na rudarje, poljedelske delavce itd., ki niso zavarovani pri OUZDu. Drugod povpraševanja presega število odpuščenih delavcev, članov SUORA. Na eno ponudbo dela je odpado povpraševanj:

	vs a država	drav. ban.
moški	4.83	281
ženske	1.93	206

Na podlagi statistike borz dela se zdi, da je brezposelnost moških v drugih pokrajinah precej večja nego v dravski banovini, ker je povpraševanje po delu širnikrat tako veliko kakor pa znašajo ponudbe dela, dočim je v dravski banovini samo davkrat večje: brezposelnost ženskih je pa približno povsod enaka. Največ prometa (povpraševanj in ponudb dela) je bilo na borzah z navadnimi deavci, ki nimajo nobene specialne izobrazbe za izvošten pofic ali vrsto dela, to so tako zvanj »nadničarje«. Ženske so najbolj iskale za gospodinjstvo. Škoda je samo, da se tako važni statistični podatki o brezposelnosti objavljajo šele 3 mesece za nazaj. Se večja škoda pa je, da se taki statistični podatki premalo analizirajo in premalo kritično preučujejo. Marsikaj slegaba bi se dalo preprečiti ali zboljšati, ako bi bili merodajni krogi pravočasno in dovolj očno poučeni o dejanskih razmerah.

— Trgovine v času praznikov. Gremil trgovcev v Ljubljani objavlja: V smislu navedbe o odpiranju in zapiranju trgovinskih obratovalec mejo biti trgovine (po čl. 27.) v nedeljo 20. t. m., to je nedeljo pred božičem ves dan odprte. Po novi uredbi o praznikih, ki jo je izdalo ministertvo za notranje zadeve pa mora delo ves dan počivati na kraljev rojstni dan, to je v četrtek 17. t. m., in na praznik Sv. Stefana 26. t. m.

— Uveljavljenje gradbenega zakona. Z današnjim dnem stona v veljavo nov enotni gradbeni zakon, ki je bil objavljen v »Službenih Novinah« ob 16. junija t. l. Ta zakon je kakor znemo velike važnosti za bofofo ureditev naših mest in naselbin. Izvajanje njegovih določb na bo odvino od sestave regulacijskih načrtov, uredb za izvrševanje teh regulacijskih načrtov in uveljavljanja lokalnih gradbenih pravilnikov. V teh uredbah in pravilnikih bodo upoštevane lokalne potrebe kraja, izdelava regulacijskih načrtov je za vse občine obvezna. Važno en med drugim določba oleda občinskih gradbenih odborov. V vseh gradbenih in tehničnih zadevah mora po novem zakonu občina zaelišati grad-

če si hoče prihraniti čas, prostor in denar, Marci si kartoteko brez predalov in omar,

Vseh teh skrbi in brige

Te reši »AGRIPPA« kartoteka v obliki knjige.

Vsa pojasnila daje

Agrippa kartoteka

LJUBLJANA, Selenburgova ulica 1

373

503468 — 565168, NewYork fek 561268 do 562968, Pariz 221.16 — 221.82, Praga 166.87 do 167.37, Curih 1097.85 — 1101.15.

Curih, Beograd 9.06, Pariz 20.1450, London 17.80, NewYork 513.37, Bruselj 71.35, Milan 26.25, Madrid 43.25, Amsterdam 207.15, Berlin 121.80, Stockholm 59, Oslo 97.50, København 97, Sofija 3.72, Praga 15.20, Varšava 57.55, Bukarešta 3.07.

Effekt.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma 253 — 255, kasa 254 — 256, za december 250 den., 7% investicijsko 60 bl., 4% agrarne 30 — 31, 7% Blair 47 — 49, 8% Blair 52.50 — 53, 7% Drž. hirotek. banka 48 den., 6% beguške 39.50 — 40.

Beograd. Vojna škoda 255 zakli., 7% investicijsko 62 bl., 4% agrarne 41.50, 41.25, 41 zakli., 7% Blair 49, 49.50, 49, 49.50 zakli., 8% Blair 58 zakli., 7% Drž. hirotek. banka 57 zakli., Narodna banka 5050 bl.

Blagovna tržišča

LES

+ Ljubljanska borza (15. t. m.) Tendence še vedno slaba. Zaključen je bil 1 vagon oglja. Povpraševanje je za hrastovino (na živ rob rezano, 100 m³ 45 x 45 cm, 4 m; 100 m³ 45 x 45 cm, 1.30 m; 500 komadov 13 x 14 cm, 1.70 m; 500 komadov 19 x 20 cm, 1.70 m) in za jelova drva (1 m dolžine, suha, zdrava, povezana v zvezke).

ZITO

+ Chicago, 15. t. m. Začetni tečaj: Pšenica: za dec. 54.125, za marec 55.25, za maj 56.75, za julij 55.625; koroza: za december 34.75, za marec 38.25, za maj 39.875, za julij 41.625; rž: za marec 44.25, za maj 45.50, za julij 45.50.

+ Winnipeg, 15. t. m. Začetni tečaj: Pšenica: za maj 63.50, za julij 64.125.

+ Novosadska blagovna borza (15. t. m.) Tendence nespremenljive; promet 22 vag. Pšenica: baška pofeka, 90 kg, 1% 270 zakli. Oves: baški, srem. slavons. 125—130, Jermen: baški, 64 kg 122.50; 127.50; baški, srem. baški, pomladni, 67/68 kg 100 — 170. Koroza: baška, s kakovostno garancijo 58 — 60; baška, z garancijo 56 — 58; sremška z garancijo 59 — 61; baška in sremška za december — januar 62.50 — 65; za marec — maj 77.50 — 80; baška sušena 74 — 75; sremška sušena 75 — 77.50; banatska sušena 70 do 73; baška, okolica Sid, sušena 78 do 80. — Moka: baška in banatska postaja »Oge in »Oge: 360—380; »2: 340—360; »3: 305—315; »4: 235—265; »5: 190—200; »6: 122.50 — 127.50. Otrubi: baški in sremški 85 — 90; banatski 90 — 85.

+ Somborska blagovna borza (15. t. m.) Tendence mirna. Promet 103 vagoni. Oves: baški, sremški in slavonski 125 — 130. Rž: baška 147.50 — 152.50. Koroza: baška noza 59 — 61; za december — januar 63 — 65; za marec — maj 77.50 — 80; baška sušena 74 do 76. Moka: baška »0: 305 — 315; »1: 340—360; »2: 340—360; »3: 305—315; »4: 235 do 265; »5: 190 — 200; »6: 122.50 — 127.50. Otrubi: baški 87.50 — 92.50.

+ Budimpeštanska termiska borza (15. t. m.) Tendence slaba; promet srednji. Pšenica: za marec 13.28 — 13.30, za maj 14.19 do 14.21; rž: za marec 15.38 — 15.40; koroza: za maj 15.26 — 15.28.

Radio

Izvillek iz programov

Sreda, 16. decembra.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 17.30: Salonski kvintet. — 18.30: O morju. — 19: Ruščina. — 19.30: Narodno obrambno delo. — 20: Gustav Strniša čita svoja dela. — 20.30: Godba Sokola I. — 21.30: Samospog. Marijana Rusa. — 22: Koncert 11-letnega violinista Mirana Viherja. — 12.30: Napoved časa in poročila.

BEOGRAD 12.30: Opoldanski koncert. — 16: Plošče. — 17.30: Lahka glasba. — 20: Koncert iz Zagreba. — 21.30: Godba na pihala. — Lahka glasba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Plesna glasba. — 20: Slavnosten koncert v proslavo kraljevega rojstnega dne. — 22.10: Lahka glasba. — PRAGA 19.30: Prenos opere »Dalibor« iz gledališča. — BRNO 18: Plošče. — 19.30: Prenos opere iz Prage. — VARŠAVA 17.30: Orkestralni koncert. — 20: Pesmi stare glasbe. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11.30: Koncert kvarteta. — 17: Nemška glasba. — 19.40: Plošče. — 20.20: Sluhoizra. — 22.20: Lahka godba orkestra. — BERLIN 19.30: Staroberlinski plesni večer. — 21.10: Klavirski koncert. — 22.30: Zabaven program. — KÖNIGSBERG 16.45: Lahka glasba. — 19.30: Celo kvartet. — 20: Koncert orkestra. — 21.10: Dranski večer. — 22.30: Godba za ples. — MCHLACKER 17.05: Pevski in klavirski koncert. — 19.45: Plesi in koračnice. — 20.45: Dialekt. — 21.15: Kompozicijski večer Bernharda Sekelesa. — 22.30: Preno iz Berlina. —

Zahvala.

Za premmoge izkaze sočutja, ki smo jih prejeli ob izgubi naše nepozabne hčerke in sestrice

CVETKE

se tem potom vsem najiskrenejše zahvaljujemo. Posebno pa se zahvaljujemo prečastiti družovščini, g. katebetu za ganljiv govor ob odprtem grobu, gospej šolski voditeljici, gosposlini razrednici, součenkam, Marijemu vrtcu in sosednici, ki se je v imenu Marijinega vrtca poslovala ob cvetke. Nadalje se zahvaljujemo darovalcem vencev in cvetja in vsem, ki so našo ljubljeno spremlili na njeni zadnji poti.

Kranj. — Gor. Sava, dne 15. decembra 1931.

Iz življenja in sveta

Preseljevanje narodov na Daljnem vzhodu

"Mandžurija: obljubljeni dežela za Kitajce"

Japonski vojaki pozdravljajo trupla padlih tovarišev v Mandžuriji

Mandžurija je čudna dežela. Še pred sto leti je bila Evropscem tako rekoč neznan, pred dvema pokolenjema je bila na premeznih krajih naseljena, danes pa je v gospodarskem in vojaškem oziru dežela, za katero se vrši najhujši boj na svetu, in cilj morebiti največjega preseljevanja narodov v zgodovini človeštva.

Poveljnik japonskih čet v Mandžuriji General Honjo

Romanje proti »Divjemu zapadu« Severne Amerike pred skoraj sto leti in celo preseljevanje narodov o koncu starega veka komaj vzdržita primeru s tem, kar se dogaja danes v Mandžuriji. Kitajci prihajajo iz preobljubljenih severnih provinc preko Dajrena in Jinkava v vedno močnej-

nejših množicah. Paroplovne družbe jih prevažajo po nezasišanih nizki ceni in pri tem še vedno sijajno zaslužijo. Kitajski kuli jim je kot tovarno blago zelo dobrodošel, ker ne rabi nobene posebne nege in ga ni treba nakladati, saj se premika sam.

Neki očividec, Američar Young, pravi: »Od aprila do oktobra 1927 sem opazoval, kako so teden za tednom strujili v parnike, ki so jih bili privozili iz Santunga. Skromna prtljaga, ki jo imajo s seboj, da včasih sklepajo o poklicu, ki ga nameravajo izvrševati v bodočnosti. Ta nosi obrabljen pljužnik, drugi kos lesa, ki bo rabil morda za ročaj srpa, kakor da bi v Mandžuriji ne bilo dovolj trdnega lesa za takšen ročaj.«

Z vsjo svojo družino in imovino taborijo ti kuli vzdolž železniške proge Dajren—Cangcun—Harbin v lesenjačah, ob cestnem robu, celo na železniških nasipih in čakajo na priložnost, da se odpeljejo z železnico.

Cepprav so vozne cene za priseljence izredno nizke, ne zmorejo mnogi med njimi niti te skromne voznine. Nekako polovica teh ljudi roma peš proti severu — in pri tem je Harbin oddaljen 900 km od Dajrena, žilavi Kitajec zmore tudi to — pri tem pa nosi na svojem hrbtu še svoje male otroke ali celo stare starše. Za malo dolarjev bi lahko opravil vso pot z železnico.

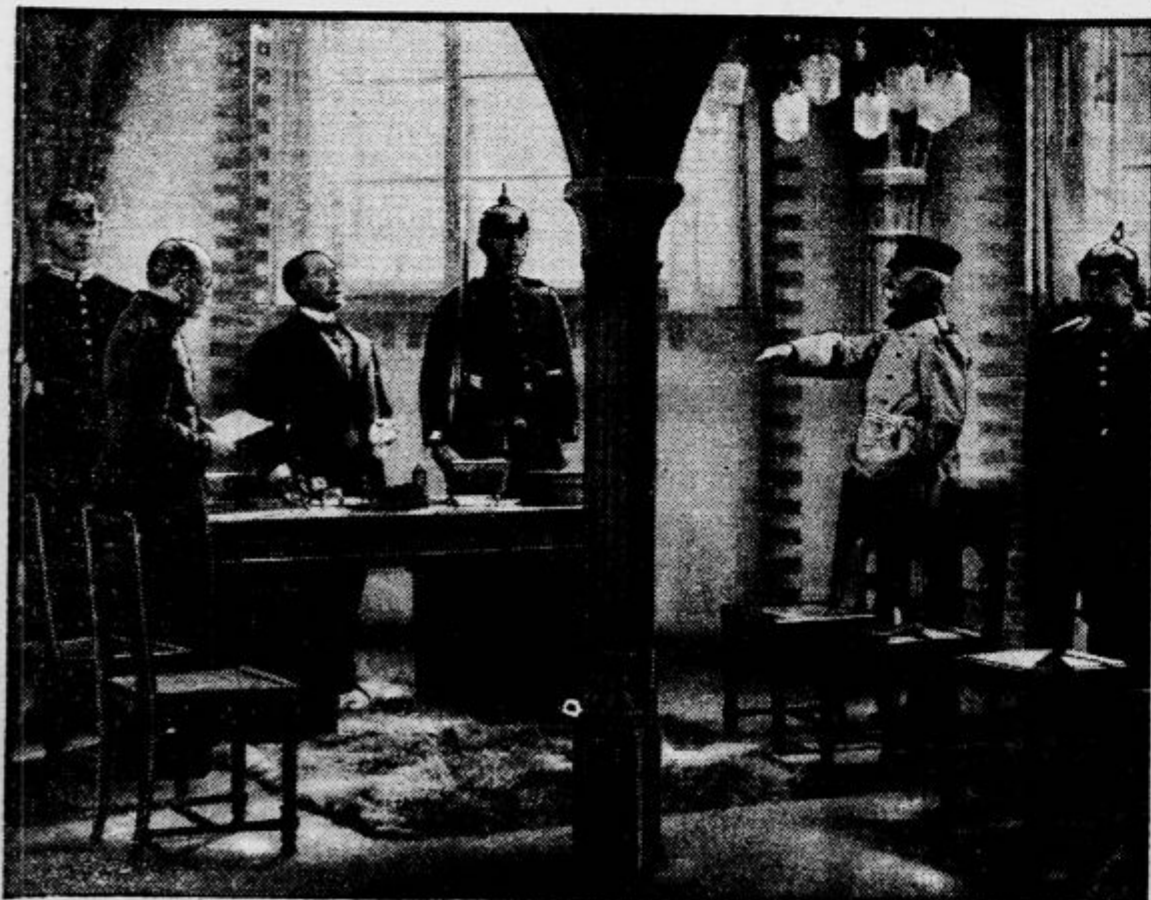
Mandžurija je za Kitajce obljubljeni dežela in kitajski kmet, ki se v njej naseli, potolče s svojo žilavostjo in skromnostjo brezpozorno vsako konkurenco. Rusi so privedli v Mandžurijo samo železniške uradnike in delavce in nekoliko podjetnikov. A celo pri gradnji njihove vzhodno-kitajske železnice je delal kakšen milijon Kitajcev. Po drugi strani je v deželi le priložnost 200.000 Japoncev navzlic temu, da jih njihova vlada podpira na vse pretege. Oceanski Japonci je preveč razvajen, da bi prenesel ostro podnebje severnovzhodne kota Kitajske. (Pravkar izšla številka ilustrirane tedenske revije »Življenje na svetu« prinaša zanimiv članek s slikami »Zima v Mandžuriji«.)

Triumf slepega goslača

Velikanski uspeh je imel nedavno neki goslač v Londonu. Piše se Hajtovič in je po rojstvu Rus.

Preden je prišel na Angleško, je že z ogromnim uspehom absovirat goslaško turnejo po Zedinjenih državah. Ljudje so se čudili, kako more slepec doseči takšno stopnjo popolnosti. Hajtovič je študiral na konservatoriju v Petrogradu. V začetku njegovega študija je bila Rusija še carevina in dovoljenje za študij Hajtoviča je moral podeliti sam car Hajtovič se je učil note po pisavi za slepce. Tako se je naučil prvih not in prvih skladov. Ker pa je bil zelo nadarjen in tudi neumorno marljiv je v svoji stroki naglo napredoval. Dosegel je slednjič stopnjo popolnega umetnika. Ob izbruhu revolucije je ostavil Rusijo in se potakal po svetu. Zdaj pride v osrednjo Evropo, odkoder odide po dolgotrajni odsotnosti nazaj v svojo domovino.

„Köpeniški stotnik“ v filmu

Aretacija köpeniškega šupana po lažnem stotniku (Maksu Adalbertu, znanem filmskem igralcu)

Smetona spet izvoljen

Dosedanji litovski državni predsednik Smetona je bil ponovno izvoljen za dobo sedmih let. Kakor znano, volijo v Litvi državnega predsednika volilni možje. Klajpasko ozemlje se ni udeležilo volitev

Genij in dednost

Angleški raziskovalec prof. Gun je proučil družine 200 slavnih Angležev, da bi ugotovil, koliko slavnih sorodnikov so imeli ti geniji. Pri tem je razdelil genije v tri vrste: v genije dejanja (politiki, vojskovodje itd.), genije misli (znanstveniki in izumitelji) in umetnike.

Od 200 znamenitosti, ki si jih je izbral Gun, jih je imelo 137 znamenite sorodnike, in sicer je bilo med temi 77 odstotkov od mož dejanja, 72 odstotkov od mislecev, 41 odstotkov od umetnikov. Vseh znamenitih sorodnikov je bilo 601. Statistika kaže nazorno, da se umetniški dar najbolj redko podeduje. Dalje je Gun dognal, da se genialnost redkeje podeduje na ženske nego na moške — pri čemer pa je treba seveda upoštevati, da je bilo ženskam nekoč težje postati znamenitost nego moškim.

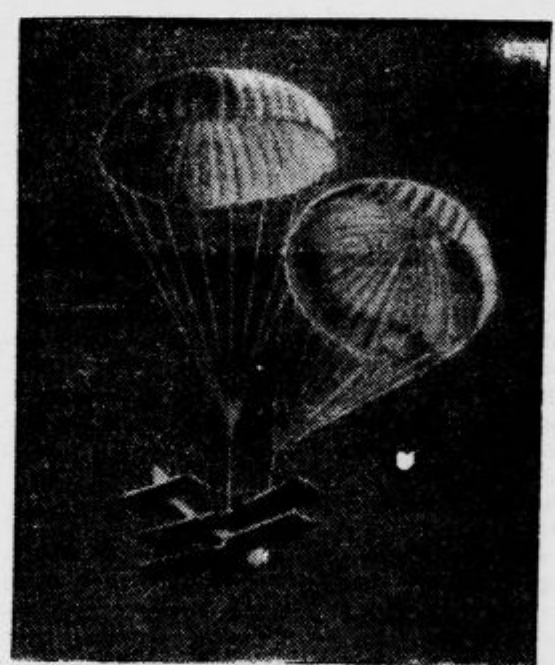
Smrt letalskega rekordista

Lowell Bayles,

ameriški letalec, ki je pred kratkim dosegel rekord v brzini z navadnim letalom — letel je na progi 30 km z brzino 458.202 km na uro — se je smrtno ponesrečil v bližini New Yorka

Padala za letala

Ameriški pilot Gradley je pred kratkim predvajal nova velikanška padala, ki ne služijo samo za reševanje posameznih oseb, marveč varujejo padca celo letalo. Padala se odpro avtomatično, kadar pride letalo v kritični položaj.

Moderen pušcavnik

»Intransigent« poroča o modernem pušcavniku Pierreut Boudgaineu, ki se je nastanil v okolici Nantesa. Moč napravljiva s svojo brado vtis na pol divjaka. Že šest let prebiva v koči, ki si jo je sam postavil iz kamna. Ko ga je nedavno obiskal neki novinar, mu je ponudil svežih rib. Novinar mu je hotel plačati ribe a pušcavnik je z roko pokazal, da ne sprejme denarja. »Čemu mi pa bo?« je dejal. »Saj izhajam brez njega. Ne potrebujem ne kruha, ne masla ne drugih reči. Ribe, ki jih zauživam, nalovim sam, spečem pa jih na razbeljenih kamnih. To opravi brez umetnega ognja, ker krešem iskro iz kremenca.« In trneki »je vprašal zvedavi novinar dalje, »kje jih dobite?« »Spletem jih iz svojih las.«

Prostovoljni pušcavnik Boudgaine ima zdaj 49 let. Udeležil se je svetovne vojne, kjer so ga ujeli Nemci. Po premirju se je vrnil domov k svoji ženi in dvema otrokoma, toda 1925 je zapisal vse premoženje družini, sam pa odšel v samoto, kjer živi tako zadovoljno, da ga prav nič ne mikata vrniti se med ljudi.

Zrak — najboljši zaščitnik proti mrazu

Vsak otrok ve, da imajo dvojna okna namen varovati nas pred mrazom. A malokdo je pomislil, kako se to prav za prav vrši.

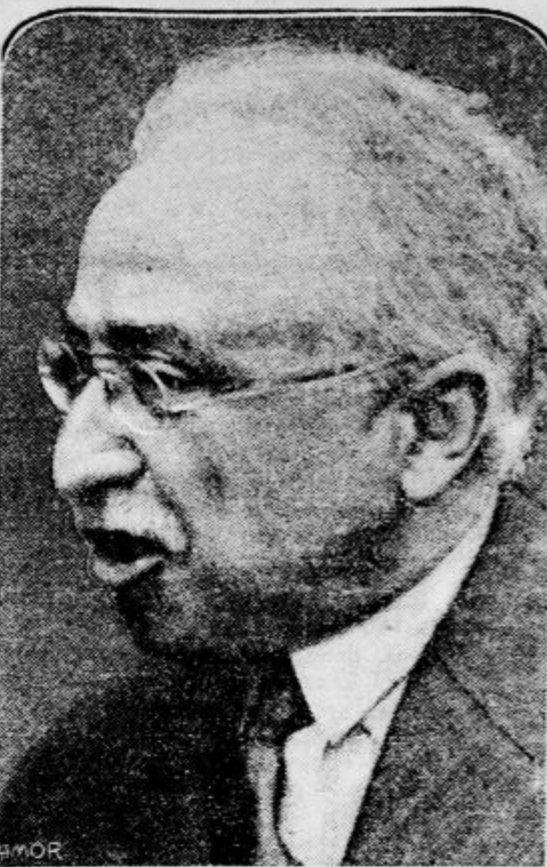
Med dvojnimi okni je zaprt, z zrakom napolnjen prostor. Zrak pa je slab prevodnik toplote. Zrak med dvojnimi okni se zato ne more tako hitro in močno ohladiti kakor vnanji zrak.

Isto je z našimi plašči. Premnoga vlakna v njih tvorijo nešteto malih, z zrakom napolnjenih prostorov, ki po eni strani zaдрužujejo zimski mraz, da ne more do naših teles, po drugi strani pa ne dajo telesni toploti, da bi uhajala.

To lastnost zraka smo izkoristili tudi pri pernicah. Gosji puh tvori istotako male zračne prostore. Ptice dobe pozimi gostejše perje, živalski kožihi ustrezajo istemu namenu, kajti dlake se vzravajo strmo navzgor, če je živali premrzlo. Na zadnjem dejstvu temelji tudi pojav tako zvane kurje polti. Mali vozlički, ki nastanejo na koži, kadar nas mrazi, dvigajo dlavice, ki rasejo na teh mestih. Na mraz reagiramo tedaj tako kakor naši dlakasti živalski predniki.

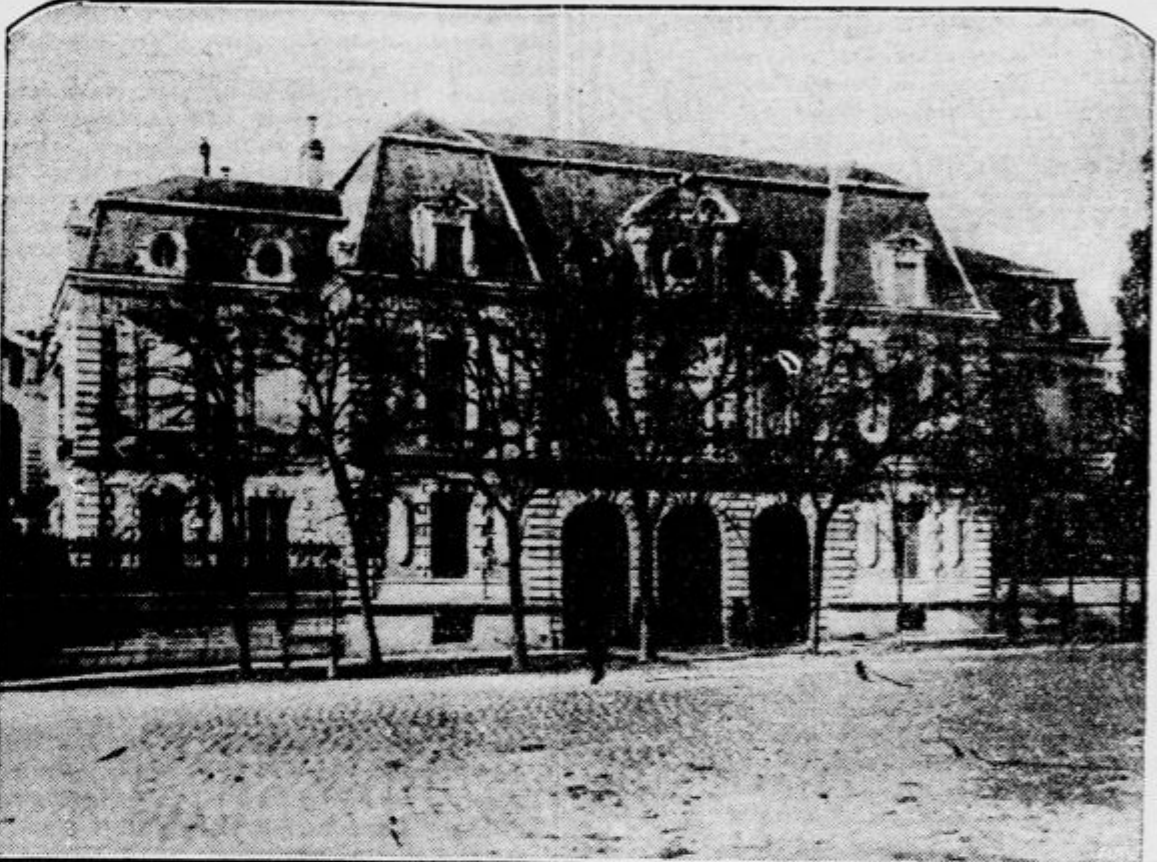
Kaj bi bilo z zemljo, če bi je ne čuval pred vseмирskim mrazom 273 stopinj zračni plašč? Vse bi otrdelo v led, življenje bi prenehalo in z njim človek.

Prvi predsednik španske republike

Alcala Zamora (po najnovejši sliki)

Dom predsednika španske republike

Bivša rezidenca vojvode Medinacelli, kjer prebiva zdaj španski državni predsednik.

Odkritje južnega tečaja pred 20 leti

Tekma v večnem ledu — Tragedija kapitana Scotta

14. decembra 1911 je dosegel Roald Amundsen južni tečaj. Dospel je tja pred svojim angleškim tekmečem kapitanom Scottom, ki je odrinil proti južnemu tečaju pred norveškim raziskovalcem.

Tekma med Amundsenom in Scottom za odkritje južnega tečaja je v zgodovini iskanja tečajev eno najbolj pretresljivih poglavij. Čeprav je Scottova ladja odšla na pot pred Amundsenom, je zasledovala Scotta neprestano smola. Ko pa je premagal zadnje težave, je prišel na južni tečaj — drugi. 15. januarja 1911 je zabeležil Scott v svoj dnevnik: »Čudovita misel, da je južni tečaj samo dva hoda pred nami. Samo še 50 km pota moramo napraviti! Toda bojimo se, da tam že vira norveška zastava.«

Naslednji dan, 16. decembra, se je nudi Scottovim očem porazen prizor: »Dopolodne smo napravili 14 km. Popoldne smo se odpravili dalje v vselem razpoloženju, da je cilj tik pred nami. Ko smo hodili dve uri, je Bovers opazil nekaj, kar je prvotno smatral za kašipot. V silni napeto-

sti smo se odpravili naprej. Vse je navdajal strašen sum in meni je notelo srce počiti, tako mučno mi je bilo. Čez pol ure je ugledal Bovers nekaj črnkastega. Pospešili smo korake in ko smo prišli bliže, smo uzrli na saneh privezano črno zastavo. V njeni bližini pa je bilo zapuščeno taborišče. V snegu so še bili vidni sledovi človeških stopal in pasjih nog. Norvežani so nas prehiteli — Amundsen je odkril južni tečaj!«

To strašno razočaranje je navdalo Scotta in njegove tovariše z največjim obupom. Že naslednji dan je zapustil taborišče in se vrnil. Toda k svojim tovarišem, ki so čakali njegov oddelek, ni prišel nikoli. Zmrznili so s spremljevalci vred v šotoru, kjer so ga našli osem mesecev pozneje in ga pokopali kakor se spodobi junaku.

Spomenik žrtvam italijanskega oceanskega poleta

Načrt 10 m visokega spomenika, ki ga bodo postavili 24. decembra na brazilski obali, kjer se je ponesrečilo eno izmed italijanskih letal pod vodstvom zrakoplovnega ministra Balba.

Iz uredniškega koša

Niža vas. Na neki tabli v okolici stoji napis: »Ta pot ni pot, kdor gre po njej, pa bo kaznovan.«

Vsak dan ena

On: »Saj sem se šele davi obril! Dvakratno britje na dan mi preveč razdraži kožo.«
Ona: »Že mogoče, dragi, toda — moja koža pa draži, če se ne briješ dvakrat na dan!«

90 milijonov Japoncev

Zadnje ljudsko štetje 1930 je pokazalo, da ima Japonska 64.448.000 prebivalcev. Število prebivalstva se je od 1872 skoraj podvojilo. Čeprav je umrljivost Japoncev zelo velika, kaže praksa, da je prirastek večji od umrljivosti, ker pride letno na 10.000 prebivalcev 334 porodov. K Japoncem pa velja končno prišteti še prebivalstvo Koreje, ki šteje nad 21 milijonov duš, prebivalce na Formozo, kjer živi nad štiri in pol milijona duš, in ljudstvo v Karafutu (blizu 300.000 duš). Velika Japonska ima torej nad 90 milijonov prebivalcev.

Na Španskem morajo piti

Španska vlada je ukazala, da morajo gostje, v hotelu ali krčmi, kadar zahtevajo kosilo ali večerjo, popiti zraven vsaj četrt litra španskega vina. S tem, upajo, bo vsaj nekoliko pomagano španskemu vinogradništvu. Poznavalci španskih razmer pa so dijlo, da bi se dala ta stvar mnogo uspešneje doseči z drugimi sredstvi, n. pr. z ožrejšim nadzorstvom krčmarske obrti. Španski krčmarji so namreč veliki oderuhi, čeprav kupujejo od njih pridelek po smešno nizki ceni. Sicer pa je ukrep, da se mora pri vsaki jedi naročiti nekaj pijače, čudno podoben nasprotnemu ukrepu na švedskem, kjer je vlada izdala naredbo, da mora vsak pivec zraven pijače naročiti tudi nekaj jedi.

Cene malim oglašom:

Ženitve, dopisovanja, naznanila ter oglašitve trgovskega, reklamnega ali posredovalnega značaja, vsaka beseda 1.— Din. Pristojbina za štiro 5.— Din. Najmanjši znesek 10.— Din. Ostali oglašitve vsake beseda 50 para. Pristojbina za štiro 3.— Din. Če naj pove naslov. Oglašni oddelki »Jutra« je plačati še pristojbino 2.— Din. Pri stojbine je vpostavljen obem z naročilom. Čekovni račun pri Poštni hranilnici v Ljubljani 11.842 — Telefon številka 2402 3402

Mali oglasi

Za odgovor 2 Din v znamkah

Naslove malih oglasov

dobite tako po izidu nsta v podružnicah »Jutra« v Mariboru, v Celju, v Novem mestu, v Trbovljah in na Jesenicah, ki sprejemajo tudi naročila na male oglašitve in inserate.

Potniki

Fiksni in provizijo nudimo potnikom za obisk pri privatnih strankah za Ljubljano in okolico ter vso dravsko banovino za manjše fakturo blaga. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Fiksni in provizije«. 58668-5

Trg. potnika ki se razume za na parno stroko, sprejemam v stalno službo, proti fiksnim plačilom po dogovoru. — Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Papir«. 58695-5

Službo dobi

Korespondenta dobrega stenografa, pravnostno moč in večletno prakso, večinske samostojne dopisovanja v slov., srbohrvaškem, nemškem in po možnosti angleškem jeziku, sprejemam. Ponudbe s sliko in prepiš pričeval na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Korrespondent«. 58670-1

Brivskega pomočnika

ki je tudi dober kuhar, sprejemam takoj pri Foto Turi, Dalmatinska ulica 13. 58635-1

Ekonom

ki je z dobrim uspehom dosegel poljedelsko zoro ter perfektno obvlada slovenski in nemški jezik v govoru in pisavi, neozdravljivi v prostovoljno službo, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Ekonom«. 58692-1

Prodajalka

mlajša mod sprejemam takoj za manjšo trgovino na daljini v Savinjski dolini. Ponudbe s sliko pod šifro »Garancija« pisane na oglašni oddelki »Jutra« v Ljubljani. 58677-1

Trg. valenca

z oskrbo pri starih, sprejemam. Ponudbe s sliko in prepiš pričeval na oglašni oddelki »Jutra« v Ljubljani. 58674-1

Močan fant

16-17 let star, z lastnim koleškom in garancijo staršev, dobri službe razne vrste. Naslov v oglašni oddelki »Jutra«. 58650-1

Brivskega pomočnika

za pomožanje sprejemam pri božičnih praznikih. Naslov v oglašni oddelki »Jutra«. 58702-1

Urar. pomočnika

ki je namani 3 leta delat kot pomočnik, sprejemam. Naslov v oglašni oddelki »Jutra«. 58690-1

Knjizovodja

veščega nemškega jezika v korespondenčni in obveščevalni službi, sprejemam. Ponudbe s sliko in prepiš pričeval na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »P. N. 30«. 58718-1

Prima violinstinja

ali oblativateljica izbe boljša tamburaška damka kapela — za na morje. Poročilo ponudbe s fotografijo, naslov: Zlata Jezarica, rest. »Ugore, Solit — Dalmacija«. 58730-1

Brivskega pomočnika

sprejemam. Naslov v oglašni oddelki »Jutra«. 58742-1

Radotehnik

izkušen elektrotehnik — sprejemam. Ponudbe s sliko in prepiš pričeval na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Radotehnik«. 58761-1

Dve natakari

mladi in čedni, plaščilo kavele, gostilniško kuharico in fanta za težnjenje sprejemam z novim letom. Čekovni račun na naslov: Mihelin, Zagreb, Savska cesta. 58758-1

Edgar Rice Burroughs:

Tarzan, kralj džungle

Ko je opilji kralj izpuštil neživo truplo, ki je bilo pravkar še lord Greytoke, iz rok se je obrnil k zibelki. A Kala je prehitela. Preden je utegnil kaj storiti, je sama porabila dete, spustila svojega mrtvega mladička v zibelko in planila izokraj vrata.

61

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

300.000 Din posojila radi konverzije banke, dolga 100.000 Din, sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Garancija 1902«. 58792-16

C. Schmidt:

Mesto mrtvih v Jukataniu

Roman

Molče sva stala nekaj časa drug zraven drugega ob ograji in z očmi iskala dežele, ki se je bila pogreznila v morje. Poslednja, komaj vidna proga je izginjala v sinjem hlapiu.

»Ne mučite se, Štefan,« je zdajci izpregovorila.
»Hvala vam za vašo skrb, ki pa ni potrebna,« sem odvrnil.
»Nočem se pričakati z Bogom zaradi tega, ker mi je dodelil tako polno in težko življenje. Plehko in lahko življenje ni vredno, da ga človek živi. A rad bi, da bi se morda spomnili, če boste srečni.«

Videti je bilo, da je moj odgovor ni popolnoma zadovoljil.
»Želela bi, da bi bili veseli. Ne morem biti vesela, če vem, da vi niste. Velika dolžnica sem vam in neznosna mi je misel, da sem vašo usodo...«

Segel sem ji v besedo. Težko mi je bilo utajiti smehljaj.
»Viola, ne mučite se po nepotrebnem. Kar je za nama, je prošlost in dokler vidim mož budočnost pred seboj, toliko časa ne obupa. Kar užaliti se mi hoče, ako pomislim, za kako šibkega me imate. Kaj govorite o krivdi? Ali morete kaj za to, da je učenec Sherlocka Holmesa mislil na otročarije, namestu da bi se bil ukvarjal s svojo nalogo?«

Nasmehnila se je s svojim očarljivim smehljajem, ki jo je delal še tisočkrat bolj ljubko.

»Do najine poroke ostanete v clauderiškem gradu, kaj ne da?«
»Ne, lepa gospodična! Upam sicer, da sem k tej poroki vsaj nekoliko pripomogel — a nikar ne pozabite, da bom po naši vrnitvi

v South-Atlantu in po srečnem zaključku Osseesevega slučaja obravnaval Wellesleyev slučaj in se bom zaradi tega nastanil pri Wellesleyevih. Mislim, da me moj novi naročitelj že željno pričakuje. Od mene se vam ni bati ničesar drugega več kakor honorarnega računa in navdušene pripravljenosti, če bi me v doglednem času naprosili mlademu gospodu Osseesu za botra.

Zardela je in se nasmejala.
»Vidim, Štefan, da sem bila res zama v skrbeh. A rekli ste, da ima James za vas naročilo. Ne razumem...«

»To so uradne tajnosti,« sem rekel in dodal: »V tem primeru gre za galantno prigodo iz nedavne minulosti, ki postaja Jamesu dokaj nevarna. Moja naloga je, da omogočim srečen zaključek.«

»Tedad roman! Ali se bosta dobila?«

Dasi je bila Jamesova zadeva v marsikaterem pogledu prebita resna, sem se moral vendar nehoti zasmejati.
»Ne... niti govora o tem! Gospodična je iz plemenitega, starega rodu in njeni visoki sorodniki se nikakor ne strinjajo.«

Čudno me je pogledala, vendar pa ni delj silila vame.

Vožnja je minila brez posebnih dogodkov. Največ smo poslušali Kamila, ki nam je pripovedoval o svojih prigodah v jukatanskem pragozdu. Nato smo zopet govorili mi o svojih, in nekaterikrat so nam pogledi zblodili preko neskončne širjave na jug in na ustnice se nam je spet vračalo vprašanje: »Ali še veste?«

Vsakega izmed nas je bil gozd očaral. Tudi jaz sem pogosto še v sanjah slišal šumenje njegovih vrhov in videl pred seboj Hluni-jevo bronasto postavo.

Že prvi dan sem odvedel Kamila na stran.

»Štefan, zakaj me je hotel Ned Morton umoriti? Z Violo sva si zama belila glavo. Nikoli nisem storil temu človeku žalega, nikoli nisem imel z njim niti najmanjšega prepira.«

Že davno sem pričakoval tega vprašanja in se čudil, da mi ga Kamil ni zadal. Tudi moj odgovor je bil že davno pripravljen.

»Oprosti mi, Kamil, da ti ne razpovem vseh domnev, sumov in kombinacij, ki so se zbrale v moji glavi zastran te nenavadno zamotane reči. Najprej moram imeti sam popolno jasnost. A toliko, kolikor morem, ti rad povem. Ned je imel vzrok, da je želel tvoje smrti. Bil je vodja tolpe, ki je tihotapila alkohol. Svoje blago je dovažala s kakšne točke na srednjeameriški obali, nemara da prav iz Progresa, in ga spravljala v Florido, kjer je imela v nekem zalivu nenavadno ugodno priliko za izkrcavanje; ta zaliv spada namreč k parku clauderiškega gradu. Ali se morda spominjaš tistega konca parka, kjer samevajo zapuščeni kokošnjaki pokojnega gospoda de Clauderisse?«

»Seveda se ga spominjam,« je naglo odvrnil.

»Tam je bilo! Dick in jaz sva tam našla prvo razločno sled. Kokošnjaki jim služijo zdaj za skladišče alkoholnih pijač.«

»Ali je mogoče?« je vzkliknil ves razburjen. »V tistem koncu parka so umorili Violinega očeta!«

»Da. Ned Morton ali kdo izmed njegovih ljudi.«

»Res misliš?«

»Prav gotovo. Vsekako je prišel stari gospod ob zelo nepravem času na tisti kraj in zasadeni tihotapci, ki so že takrat zlorabljali zaliv in park, so morali hote ali nehoti odstraniti nevarno pričo.«

»Morda! A gospod de Clauderisse je takrat vendar še sam uporabljal kokošnjake.«

»Nu, tedaj jih Ned Morton takrat še ni uporabljal, ampak je spravljaj vtihotapljeno blago skozi vrata v obzidju parka na bolj varen kraj.«

so povsod dobrodošle, ker kažejo zdravje. Že dobro izgledanje daje prednost. Zatorej: Nikar ne izgledajte izdelani, ko bi morali izgledati sveži! Ne izgledajte nenegovani, kadar morate reprezentirati! Ne izgledajte oveneli in blede, kadar zahteva položaj energičnega človeka! »Khasana-Superb« vam podeli zdravo barvo.

»Khasana-Superb« rdečilo za ustnice se — zmoglo premembe — prilagodi vsakemu barvnemu tonu kože, učinkuje individualno različno, barva ustnice nežno, trajno, ne preočitno, okusno in daje ustam dragoceno svežost mladosti. Nihče ne sluti, da je uporabljate. Zraven spada »Khasana-Superb« krema, namazana na kožo, ki podeli zdrav, svež izgled, podčrta, kar je ljubkega, in zakrije, kar je neugodnega. Največji učinek pri nalahnem namazanju. »Khasana-Superb« vzdrži vreme, vodo in poljube. Ne pride ob barvo in jo odstrani samo z milom in vodo. Napravite še danes poskus z malim zavitkom »Khasana-Superb« rdečilom za ustnice in lica po...

KHASANA SUPERB

Dobiva se vsočasno!

Ako hočete zveličati učinek »Khasana-Superb«, potem uporabite Khasana-puder. Izborne kuje in daje koži zameten, medel ton. Vsaka uporabna barva na prodaj.

Skladišče za Jugoslavijo, Jugofarmacija d. d., Zagreb. Oddelek kozmetike.

DR. M. ALBERSHEIM, FRANKFURT/M, LONDON

DAMSKI KLOBUKI

že od Din 50.— naprej v največji izbiri vedno v zadnjih novostih samo v modnem salonu 15413

MARIJA GÖTZL

LJUBLJANA, KONGRESNI TRG.

H. Suttner

LJUBLJANA 5

Prešernova ulica šte. 4

Zadnje novosti prstanov, verižic, zapestnic, naprsnih igel (brož) itd. Predelavanje zlatih stvari; izdelovanje tudi po želji.

Tvrdba razpošilja blago na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Azije in Avstralije. Zahtevajte veliki ilustrovani cenik, ki ga vam pošlje zastoj in poštne prosto.

H. SUTTNER v Ljubljani 4

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Zahvala

Vsem, ki so spremili na njeni zadnji poti mojo nepozabno hči

ROZO KNEZ

učiteljico v Hrastniku

vsem, ki so položili cvetja na njeno krsto, posebno pa še učiteljskemu zboru hrastniške šole, ki je polnoštevilno svojo kolegino z učenci njenega razreda spremil do groba, za krasen poslovitni govor, pa tudi učenecem, ki so v malih, a v srce segajočih besedah odkrili svojo ljubezen do učiteljice, izrekam iz dna svoje duše najiskrenejšo zahvalo.

Celje, dne 15. decembra 1931.

ALOJZIJ KNEZ,

višji davčni upravitelj v pokoju, oče. 15493

Oglasi v „Jutru“ imajo
siguren uspeh

Mladini za Božič

zanimive »Jutrove« povestice s številnimi slikami. — Dobi se jih v vseh knjigarnah in podružnicah »JUTRA« po Din 12. Po Pošti razpošilja **upravnništvo „JUTRA“**

Sinko Debelinko

Janko in Stanko

Za Božič

nudim izbrana namizna vina, vseh vrst butelke, pristno žganje, likerje, sveže delikatese itd.

Cenjenemu občinstvu se priporoča

SREČKO OGRIČ

LJUBLJANA, Sv. Petra ceta 13.

15409

PREKLIC!

Podpisani izjavljam, da nisem plačnik dolgov moje žene Karoline Japelj, katere je oziroma bi še napravila na moje ime.

Trbovlje, 15. decembra 1931.

RUDOLF JAPELJ,
slikarski mojster, Trbovlje.

Zahvala

Ob prerani in nenadomestljivi izgubi naše nad vse ljubljene mamice, stare mamice, sestre, tete itd., gospe

MARIJE SCHREY roj. BAHOVEC

vdove po veleposestniku

nam je lajšalo neizmerno žalost nebroj izrazov ljubezni, spoštovanja in prisrčnega sočutja. 15491

Prisrčna zahvala gasilnemu društvu na Jesenicah, ravno tako vsem, ki so jo spremili na njeni poslednji poti v Ljubljani ter na Jesenicah.

Zalujoči hčerki **JOSEPHINE BRENCE, Marija REKAR.**

Zahvala

Za premnoge dokaze toplega sočutja, izkazanega nam osebno ali pismeno, za darovane krasne vence in šopke, za obilno spremstvo na zadnji poti dragega nam soproga, očeta, brata in tasta, gospoda

KAZIMIRJA BRATKOVIČA

kr. notarja

izrekamo vsem svojo globoko zahvalo.

Iskreno zahvalo izrekamo tudi č. duhovščini, pevskega zboru Glasbene Matice in deputaciji Sokola K. J., ravnateljstvu in uradništvu Prastedione v Celju ter vsem, ki so se v tistem sožalju spomnili blagega pokojnika.

V Ptuj, dne 15. decembra 1931.

15499

Zalujoči rodbini: **BRATKOVIČ in DR. ROJKO.**

Vsemogočni je poklical v boljše življenje našo nad vse ljubljeno mater, staro mater in taščo, gospo

ANO MAYR roj. ILLK

dne 15. t. m. ob 5. uri zjutraj, v 70. letu starosti, prevideno s tolažili sv. vere.

Pogreb drage pokojnice bo v četrtek, dne 17. t. m. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi v Kranju. Vse, ki so poznali blago pokojnico, prosimo, da jo ohranijo v najlepšem spominu.

V KRANJU, DNE 15. DECEMBRA 1931.

Zalujoče rodbine: **MAYR, PERNUŠ, HOLCHAKER, HLADNIK in ostali sorodniki** 15483

Čitajte Jutrove male oglase ki imajo uspeh!

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.